

विदुर

स्थानीय राजपत्र

स्थानीय सरकार विदुर नगरपालिका, विदुर, नुवाकोट, ३ नं. प्रदेश, नेपालद्वारा प्रकाशित

वर्ष ३, संख्या २, श्रावण ३०, २०७६

बिक्री मूल्य रु. २५/-

भाग-१

स्थानीय सरकार

विदुर नगरपालिका

विदुर, नुवाकोट

३ नं. प्रदेश, नेपाल

नगर सभाबाट स्वीकृत मिति: २०७६।३।२५

प्रस्ताव नं. १ का सम्बन्धमा नगर प्रमुख श्री सञ्जु पण्डित ज्यूद्वारा सभा समक्ष प्रस्तुत गरिएको आगामी आ.व.२०७६/०७७ मा नगरपालिकाले अवलम्बन गर्ने नीति तथा कार्यक्रमहरूलाई पारित गरी कार्यान्वयनका लागि कार्यपालिकालाई निर्देशन दिने निर्णय गरियो ।

विदुर नगरपालिकाका नगर प्रमुख श्री सञ्जु पण्डितद्वारा नगरसभाको पाचौं अधिवेशनमा आ.व. २०७६/७७ का लागि पेश गरिएको

वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

विदुर नगरपालिका नगरसभाको पाचौं अधिवेशनमा पाल्नुहुने उपप्रमुखज्यू, कार्यपालिका सदस्यज्यूहरू एवम् नगर सभाका सदस्यज्यूहरू, स्थानीय तहको निर्वाचन पश्चात विदुर नगरपालिकाको पाचौं नगर अधिवेशनको यो ऐतिहासिक एवं महत्वपूर्ण क्षणमा हार्दिक सम्मान भाव व्यक्त गर्दछु । यस नगर सभा अधिवेशनको महत्वपूर्ण क्षणमा देश र जनताका लागि जीवन वलिदान गर्नुहुने तमाम ज्ञात अज्ञात विर सहिदहरू प्रति हार्दिक श्रद्धान्जली अर्पण गर्दछु ।

आदरणीय उपस्थित सदस्यज्यूहरू,

सर्वप्रथम म यस नगरपालिकाले चालु आ.व.मा सम्पन्न गरेका मुख्य मुख्य कार्यक्रमहरूलाई पेश गर्न चाहन्छु :

क) फोहोरमैलालाई जैविक र अजैविक वर्गिकरण गरि जैविक फाहोरबाट मल उत्पादन गर्ने लक्ष्यका साथ सामरी दोभानमा Segregation Plant को निर्माण अन्तिम चरणमा पुगेको छ ।

ख) स्वच्छ मासुको उत्पादन र उपभोगलाई प्रोत्साहन गर्नका लागि विदुर न.पा. ४ सिमचौरमा आधुनिक बधस्थल निर्माण सुचारु रहेको छ ।

ग) त्रिशुली नदी कटानलाई न्यूनिकरण र नदी किनारका वस्तीहरूलाई हुन सक्ने जोखिमलाई कम गर्नका लागि त्रिशुली करिडोरमा तटबन्ध निर्माण कार्य जारी रहेको छ ।

घ) हाल मौजुदा दमकल पुरानो भइ प्रभावकारी कार्य गर्न नसकेकोले प्रदेश सरकारको सहयोगमा नया दमकल खरिद प्रक्रिया अन्तिम चरणमा पुगेकोले नगर र आशापासका स्थानीय तहहरूलाई समेत सेवा पुऱ्याउन सक्षम भएको र विदुर नगरपालिकाको पुरानो भवनमा स्थानीय आपतकालीन सेवा केन्द्रको स्थापना र सञ्चालन भइसकेको यस गौरवमय सभामा सहर्ष जानकारी गराउदछु ।

ङ) ज्येष्ठ नागरिकहरूको सम्मान र उनिहरूको आरोग्य जीवनका लागि एक वडा एक ज्येष्ठ नागरिक विश्रामस्थल निर्माण कार्य सबै वडाहरूमा सम्पन्न गरिसकिएको छ ।

च) खेल पूर्वाधार र भविष्यमा खेलक्षेत्रको विकासको लागि आधारको रूपमा सञ्चालन गरिएको एक वडा एक खेलकुद मैदान निर्माण कार्यलाई १३ वटै वडामा सम्पन्न गरिसकिएको छ ।

छ) अस्पताल जाने खर्चको अभावमा घरमै सुत्केरी भएर विभिन्न संक्रमण हुने र महिलाको जीवन नै जोखिममा पर्न सक्ने सम्भावनालाई न्यूनिकरण गर्नका लागि सञ्चालन गरिएको सुत्केरी यातायात खर्च कार्यक्रमबाट कूल २१७ जनाले फाईदा पाईसकेका छन् ।

ज) भुकम्प पिडितहरूको नीजि आवास निर्माण नक्शा पासमा प्रदान गरिएको नक्शापासमा प्रदान गरिएको ५० प्रतिशत अनुदानले कूल ३२०० घरधुरीले छुट सुविधा लिई नीजि आवास निर्माण कार्य सम्पन्न गरेका छन् ।

झ) धुले नगरसडकलाई क्रमशः पक्क गदै जाने अभियान अनुरूप चालु आ.व.मा कूल ६ कि.मी. १८२ मी. कालोपत्रे र ढलान, ८ कि.मी. ८०० मी सडक ग्राभेल ८ कि.मी. ८०० मी RCC नाली निर्माणको कार्य सम्पन्न भईसकेको छ यो सूचक चालु आ.व.को अन्त्यसम्म अभै बढ्ने निश्चित छ ।

ञ) सुख्खा स्थानहरूमा खानेपानी तथा सिंचाईको व्यवस्था गर्नका लागि सम्भावित ९ वटा स्थानहरूमा नया प्रविधीको डिप बोरिङ गरि सेवा पुऱ्याउन शुरु गरिएको छ ।

ट) नगरको पहिचान दिलाउने गरी प्रदेश सरकारको समनवयमा वि.न.पा. ४ बट्टार चोकमा एक घण्टा घर निर्माण निर्माण अन्तिम चरणमा पुगेको छ ।

ठ) बेरोजगार जनशक्तिलाई परिचालित गराई सामाजिक विकास गर्ने उद्देश्यका कार्यक्रमहरूमा प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत कूल ६१० जनालाई कूल २२४४ कार्यघण्टा श्रममा लगाई स्थानीय रोजगारको श्रृजना गरिएको छ ।

ड) अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा प्रतिस्पर्धी गराउनको लागि आधारभूत तहदेखि नै अंग्रेजी भाषाको पठनपाठन गराउनका लागि बालविकास देखि कक्षा ५ सम्मका कूल ५५३० जना बालबालिकालाई अंग्रेजी माध्यमको पाठ्यपुस्तक वितरण गरिएको छ ।

ढ) खेलकुदको विकासका लागि यसै वर्ष मेयर कप राष्ट्रिय आमन्त्रण प्रतियोगिता, उपमेयर कप राष्ट्रिय भलिबल, राष्ट्रपती रनिङ शिल्ड खेलकुद सञ्चालन गरिएको छ ।

ण) ज्येष्ठ नागरिकको स्वास्थ्य र आरोग्य जीवनको लागि घरघरमा गई कूल २५८८ जनालाई स्वास्थ्य परीक्षण कार्य गरिएको छ ।

- त) कूलो पैनी, बााध, मानाचामल, घरजग्गा विवाद, सम्बन्ध विच्छेद, सााध सिमाना, पारिवारिक वेमेल, उद्योग दर्ता लयागतका स्थानीयस्तरमा रहेको कूल ५१ वटा मध्ये ३१ विवादलाई मध्यस्थता गरी स्थानीय न्यायिक समिति मार्फत विवाद फछ्यौट गरि मेलमिलाप गर्न सफल भएका छौ ।
- थ) कृषिमा यान्त्रिककरण गर्दै उत्पादनमा वृद्धि गर्नका लागि ५० प्रतिशत अनुदानमा २६ वटा मिनी टिलर, १५ वटा मकै छोडाउने मेशिनको वितरण गरिसकिएको छ ।
- द) प्रदेश सरकारसंगको समन्वयमा विदुर ५ गंगटेपार्क निर्माणको थालनी गरिएको छ ।
- ध) प्रदेश सरकारसंगको समन्वयमा विदुर ५ र ६ वस्ती विकास कार्यक्रमको शुरुवात गरिएको छ ।
- न) चालु आ.व.को लागि छनौट भएका ५२३ वटा योजनाहरु मध्ये यस अवधिसम्ममा २७१ वटा सम्पन्न गरीसकिएको र १६६ वटा सम्पन्न हुने क्रममा रहेको छ ।

आदरणीय उपस्थित सदस्यज्यूहरु,

समृद्ध नेपाल सुखी नेपाली अभियानलाई आत्मासाथ गर्दै यस नगर क्षेत्रको विकास निर्माण र सुशासन प्रबर्द्धनका र नगरवासीको समृद्धिका लागि कार्य गर्न दत्तचित्त रही विगतमा हामीबाट व्यक्त भएका प्रतिबद्धताहरुको निरन्तर कार्यान्वयनमा लागिरहने र आउदा दिनहरुमा थप नयाा नयाा जनमुखी कार्यक्रमहरु कार्यक्रमहरुलाई कार्यान्वयन गर्दै लाने विश्वास यहाँहरुलाई दिलाउन चाहन्छु ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को मर्म अनुसार समुदाय तहका माग र आवश्यकताहरुलाई यथाशक्य संम्बोधन हुने गरी समुदाय तथा वडाका जनप्रतिनिधीहरुका माभ्र योजना तर्जुमाका विभिन्न चरणहरुको अवलम्बन गरी आगामी आर्थिक वर्षका लागि एकिकृत वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमहरुलाई तयार गरी यस गौरवमय सभामा पेश गर्न पाउदा मलाई गर्व लागेको छ ।

नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयको बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन र नेपाल सरकारको विभिन्न निर्देशनको अधिनमा रही आगामी आर्थिक वर्ष नगरपालिका भित्र सञ्चालन गरिने योजना तर्जुमा बजेटको विनियोजन र त्यस सम्बन्धी सम्पूर्ण सहभागितामूलक योजना तर्जुमा प्रकृयाहरु चरणगत रुपमा सम्पन्न गरिएको छ । क्रमश वडा भेला, वडा सिफारिस, विषयगत योजना तर्जुमा समितिको निर्णयहरुलाई समेट्दै सम्पूर्ण सदस्यहरुको वृहत र अर्थपूर्ण सहभागिता मार्फत प्राप्त सुभााव लगायतका आधारमा निर्णय भएको कार्यक्रमको दस्तावेज, समाष्टिगत नीति, योजना, कार्यक्रम तथा बजेट विनियोजनका सम्पूर्ण प्रकृया पूरा गरी आजको यो गरिमामय नगरसभामा उपस्थित भएको व्यहोरा निवेदन गर्न चाहन्छु ।

नगर विकासमा नगरवासीको असिमित ईच्छा र आकांक्षा लाई पुरा गर्न अहोरात्र खटी समय अनुसार यहाहरुको सुभााव र सल्लाहलाई शिरोपर गरी कार्यपालिकाको मनोभावना समेतलाई कदर गर्दै नगरको विकास र समृद्धिको लागि समष्टिगत नीति तथा कार्यक्रमहरु तर्जुमा गरिएको छ । नगरको विकासका सपनाहरुलाई मुर्त रुप दिनका लागि विकास निर्माणका कार्यहरुलाई प्राथमिकिकरण गर्दै क्रमिक रुपमा कार्यान्वयन गर्दै जाने नीति लिइएको व्यहोरा म यो सम्मनीत सभा समक्ष पुनः जानकारी गराउदछु । गत आ.व.मा तय गरिएका विभिन्न परिकल्पना तथा लक्ष्यहरुलाई आगामी आ.व.मा समेत सम्भाव्यता, आवश्यकता तथा औचित्यताको आधारमा निरन्तर अगाडि बढाउने प्रतिज्ञा गर्दै कृषकहरुलाई प्रत्यक्ष फाईदा पुग्ने खालका, महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक लक्षित कार्यक्रमहरु, युवा तथा खेलकुद लक्षित कार्यक्रमहरु लगायत आर्थिक सामाजिक विकासका विभिन्न नीति तथा कार्यनीतिहरुलाई प्रस्ताव गरेको छु ।

१. सुशासन र पारदर्शिता र सेवा प्रवाह सम्बन्धी:

- क) कार्यसम्पादनलाई सुदृढ गर्दै विद्युतीय नागरिक वडापत्रको प्रयोगमा ल्याई हाम्रा सेवाहरुलाई हातहातमा हेर्न सक्ने बनाईनेछ ।
- ख) नेपालको संविधान २०७२ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ तथा यस नगरको सभाबाट पारित विभिन्न ऐन, कानुन, नियमावली, कार्यविधी, नीति, निर्देशिकाहरुको अधिनमा रही सेवा प्रवाहलाई अभ्र प्रभावकारी र विकास निर्माणको कार्यलाई बैधानिक एवं व्यवस्थित गरी सञ्चालन गरिनेछ ।
- ग) जनताको समस्या, गुनासो तथा पिरमर्का प्रत्यक्ष सामाधानका लागि विदुर सेरोफेरो तथा लक्षित वर्गका लागि नगरपालिका कार्यक्रम सुरु गरि स्थानीय टि.भि. एफ.एम. मार्फत प्रशारण गर्ने प्रकृयालाई अभ्र परिस्कृत रुपमा निरन्तरता दिईनेछ ।
- घ) नगरपालिकाको आय व्यय विवरण र प्रगतिहरु चौमासिक, अर्धवार्षिक तथा वार्षिक रुपमा समिक्षा गरी नगरपालिकाको सुचनापाटी, स्थानीय पत्रपत्रिका र वेभसाईटमा प्रकाशित गर्ने र सोको सुभाावहरुलाई पृष्ठपोषणका रुपमा ग्रहण गर्दै आगामी कार्यदिशाको रुपमा लिईनेछ ।
- ङ) पारदर्शी र जनउत्तरदायी सरकारको भूमिकामा रही जनगुनासोको प्रभावकारी व्यवस्थापनका लागि जनसम्पर्क शाखाको व्यवस्थापन गर्दै सामाजिक लेखा परिक्षण, सार्वजनिक लेखा परिक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई गराउने पद्धतीको प्रभावकारी अवलम्बनमा जोड दिईने छ । “गुनासो तथा सुभााव” पेटिका, सार्वजनिक वहस, सार्वजनिक सुनुवाईको औजारहरुको प्रयोगमा जोड दिईनेछ ।
- च) नगरवासीको सूचनाको अधिकारको सम्मान गर्दै पारदर्शिताको नीति प्रभावकारी ढंगले लागु गर्न स्थानीय संचार माध्यम संग साभेदारीमा कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।

- छ) असल शासनको अवधारणाको अभ्यासमा जोड दिदै सुशासन प्रवर्द्धनका कार्यक्रमहरूलाई प्रभावकारी कार्यान्वयनमा लगिनेछ ।
- ज) कार्यालयमा कार्यरत जनशक्तिलाई निरन्तर क्षमता विकास गराई वृत्ति विकासका अवसरहरूलाई महत्व दिदै कार्यसम्पादन मूल्यांकनको आधारमा दण्ड र पुरस्कारको व्यवस्था गर्ने नीतिलाई अंगिकार गरिनेछ । कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूको कार्यबोझ बढी रहेकोले कर्मचारीहरूलाई थप सुविधा प्रदान गरी कार्य सम्पादनमा प्रोत्साहित गरिनेछ ।

२. राजस्व तथा कर प्रशासन सम्बन्धी:

- क) नगर क्षेत्रबाट उठाईने विभिन्न कर, दस्तुरलाई विद्युतीय प्रणालीको कार्यान्वयन गरी गत विगत वर्षहरूदेखिकै बांकी बक्यौतालाई असूल उपर गर्न विभिन्न संघ संस्था, नीजि क्षेत्रसंग सहकार्य र साभेदारीको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- ख) नेपाल सरकारको विद्यमान व्यवस्थालाई अंगिकार गर्दै चालु आ.व.मा रहेको एकिकृत सम्पत्तिकर प्रणालीलाई सम्पत्ति कर र भूमीकरको रूपमा परिमार्जित गरी प्रभावकारी र बैज्ञानिकब कर प्रणालीको रूपमा विकसित गरिने छ । नगरपालिकाको कर प्रणाली र खर्च प्रणाली तथा अन्यलाई क्रमशः कम्प्युटर सफ्टवेयर प्रणालीमा लगिने छ ।
- ग) नगरपालिकामा दर्ता तथा नविकरण गराएर मात्र व्यवसाय संचालन गर्ने नीतिलाई कडाईका साथ अवलम्बन गराउदै बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूलाई समेत करको दायरामा ल्याईनेछ । करको आम्दानीलाई सोही क्षेत्रमा आवश्यकता हेरी प्रयोग गर्दै उद्योगहरूको स्थापनालाई प्रोत्साहन गरी स्थानीय रोजगारी प्रवर्द्धनमा जोड दिइनेछ ।
- घ) नगर क्षेत्र भित्र नियमित रूपले वढी कर तिर्ने कर दातालाई पुरस्कृत गर्ने नीति लिइनेछ ।
- ङ) नगरपालिकाको प्रत्येक वडामा जनताको घरदैलोमा सेवा संचालन गर्न बैकहरूलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- च) ढुंगा, गिट्टी, बालुवा, ग्राभेल, माटो, दहत्तर, बहत्तर, जराजुरी, काठ, दाउरा लगायतका स्थानीय तहको क्षेत्राधिकार भित्र रहेका खानीजन्य तथा नदीजन्य उत्पादन, उत्खनन, बिक्री एवं निकाशीका लागि बिक्री शुल्क र कर प्रणाली लागु गरी नगरपालिकाको विकास निर्माणका लागि श्रोत जुटाइनेछ ।

३) घर नक्सा/नापी सम्बन्धि:

- क) नगरपालिका क्षेत्र भित्र नक्सा पास नगराई वा निर्माण स्वीकृती नलिइ, तोकिएको मापदण्ड बेगरका घर टहरा वा अन्य निर्माण कार्य गर्ने, संरचना परिवर्तन गर्ने, सडक बाटो अधिग्रहण गर्ने, सांघ सिमाना मिच्ने, न.पा.ले दिएको आदेश निर्देशनको तीन पटक सम्म उल्लंघन गर्ने व्यक्ती, संघ संस्थालाई कालो सुचिमा राखी न.पा.को सेवा रोक्का गरिने नीतिलाई अझ प्रभावकारी कार्यान्वयनमा लगिनेछ । भवन निर्माण आचारसंहिताको कडाईका साथ लागु गरिनेछ ।
- ख) जग्गा प्लटिङ्ग गरी बिक्री वितरण गर्न नगरपालिकाले कार्यविधी तयार गरी सो अनुसार तोकेको मापदण्ड र प्रकृया पुरा गर्नु पर्ने व्यवस्थालाई कडाईका साथ लागु गरिनेछ । भूमीको व्यवस्थित प्रयोग र प्रयोगहीन रहेका जग्गाहरूलाई भाडामा प्राप्त गरी सोको चक्लाबन्दी गर्दै व्यावसायीक खेती प्रणालीलाई प्रोत्साहनका साथ खाद्यान्न र तरकारीमा आत्मनिर्भर गर्ने नीतिलाई अख्तियार गरिनेछ ।
- ग) निर्माण सम्पन्न प्रमाण-पत्र दिंदा प्राविधिक प्रतिवेदन सगै सहरको सौन्दर्य बढाउन घरधनीले २ वटा रुखविरुवा रोप्नु पर्ने नीतिको अवलम्बन गरिने छ । साथै घरनिर्माणको क्रममा शौचालयको लागि आवश्यक सेफ्टी ट्यांकीको निर्माणलाई अनिवार्य गरी फोहोरमैला व्यवस्थापनमा विशेष ध्यान दिइनेछ ।
- घ) सार्वजनिक भवन निर्माण गर्न इजाजत दिंदा बालमैत्री एंवम अपाङ्गमैत्री हुने गरी संरचना निर्माण गर्न इजाजत दिने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- ङ) रातो कार्ड प्राप्त गर्ने विदुर नगरपालिका स्थायी बसोबास भएका भुकम्प पिडित नागरिकहरूको ट्रेस प्रकृतीका घरको नक्शापासमा दिइदै आएको ५० प्रतिशत छुटको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिदै पिडितहरूलाई छिटो र सरल ढंगले गुणस्तरीय घर निर्माणका लागि सहयोग गरिनेछ । तर सम्पदा वस्तीको क्षेत्रमा निर्माण हुने र छुट लाभग्राहीको गुनासो सम्बोधन गरी आएको घरधनीहरूलाई भने यो छुटलाई निरन्तरता दिने नीति लिइएको छ ।

४) पूर्वाधार विकास सम्बन्धी

- क) यु.एन् ट्याबिड्याटको सहयोगमा तयार भएको छिमेकी देश चीनको हुआन सहर परियोजनाको परिकल्पना अनुरूप सन् २०१८ देखि २०३५ सम्ममा आधुनिक सुविधासम्पन्न सहरको रूपमा विकसित गरिनेछ । यस गुरुयोजना अनुसारको सन् २०२३ सम्म पहिलो योजना तर्जुमा चरण, सन् २०३० सम्म दोश्रो निर्माण चरण र बांकी अवधिका लागि पाचौं सम्पन्नताको चरणमा विभाजन गरी लक्ष्य हासिल गरिनेछ ।
- ख) साना पूल, कल्भर्ट, सडक ग्राभेल, सडक ढलान, कालोपत्रे, सडकको दुवै छेउमा पेट्टी निर्माण, नाली निर्माण, सडकबत्ती, विद्युत पोलको उचित व्यवस्थापन, खोला खोल्छा र ढल निकासका लागि ट्यूमपाईपको व्यवस्था, विद्यालय भवन निर्माण, सामुदायिक भवन, खेलकुद भवन तथा मैदान व्यवस्था, सार्वजनिक शौचालय निर्माण एवं मर्मत सम्भार जस्ता योजनाहरू जनसहभागिता जुटाई निर्माण कार्यलाई अगाडी बढाउनेछ ।
- ग) नगरपालिका क्षेत्र भित्रका सडकहरू विस्तार गर्नुपर्दा तोकिएको मापदण्ड अनुसार भैरहेको बाटोको केन्द्रबाट दाया, बाया बराबर विस्तार गरिनेछ ।

- घ) सुखखा क्षेत्रमा खानेपानी समस्या निराकरणका लागि साना खानेपानी योजना सञ्चालनको संभाव्यता अध्ययनमा आवश्यक पहल गरिने छ। साथै सम्भाव्य स्थानमा डिप बोरिङ गरी खानेपानी तथा साना सिंचाइलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ।
- ङ) सडक, नाला तथा ढल व्यवस्थापनको लागि नगरपालिकाले दातृ संस्थाले तयार गरीरहेको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदनको आधारमा गुरु योजनाको कार्यान्वयनमा अगाडि लगिनेछ।
- च) नगरपालिका भित्रका विभिन्न सुख्खाटार हरुमा सिंचाई गर्न साना सिंचाई कार्यक्रम सञ्चालन गर्न पहल गरिनेछ।
- छ) नेपाल भारत चीन त्रिदेशिय व्यापारलाई दृष्टिगत गरी सरकारले सञ्चालन गर्न लागेको सुख्खा बन्दरगाह नगर क्षेत्र भित्र सञ्चालन गर्न आवश्यक पहल गर्दै उक्त कार्यको लागि जग्गा उपलब्ध गराउन सहयोग गरिनेछ। साथै चीनियां तेल भण्डारण प्रस्तावलाई नगरक्षेत्रभित्र जग्गा उपलब्ध गराई व्यापार प्रवर्द्धनमा जोड दिइनेछ।
- ज) नुवाकोटको ऐतिहासिक, पुरातात्विक र धार्मिक नुवाकोट दरवार क्षेत्र, देवीघाट जालपादेवी र उत्तरगया बेत्रावतीमा रहेका ऐतिहासिक, धार्मिक स्थानहरुलाई धरोहरको रूपमा संरक्षण गर्दै जालपा देवी देविघाटमा स्मारक व्यवस्थापन, बेत्रावतीमा ऐतिहासिक नेपाल चीन सन्धी स्मारक स्तम्भ निर्माण गरी धार्मिक र ऐतिहासिक पर्यटनलाई प्रोत्साहित गर्न प्रदेश सरकारसंग साभेदारी गर्ने नीति लिइनेछ।
- झ) नगरपालिका भवनका लागि जिल्लाको अन्य सरकारी भवनहरुको प्रयोग गरि सेवालाई प्रभावकारी बनाइनेछ। भने वडा कार्यालय भवनलाई बहुआयामिक रूपमा निर्माण गरिने कार्य यसैवर्ष देखि शुभारम्भ गरिनेछ।
- ञ) विदुर नगरको सम्भावित क्षेत्रमा विशेष आर्थिक क्षेत्र घोषणा गरिनेछ।
- ट) वडा नं.२ मा रहेको भ्यूटावरलाई सञ्चालनमा ल्याउन प्रदेश सरकारसंग पहल गरिनेछ।
- ठ) नगरभित्र ब्यवस्थित विद्युतिकरणको लागि सडकको किनारामा स्टिल वा सिमेन्टको पोल गाड्ने काम सम्पन्न गरी सबै स्थानमा ३ फेजको लाईन विस्तारमा गरिनेछ। साथै नगरक्षेत्रमा छुट्टै विद्युत प्रसारण लाईनको व्यवस्था गर्न नेपाल विद्युत प्राधिकरणसंग सहकार्य गरिनेछ।
- ड) विभिन्न दातृ निकायहरूसंग समन्वय गरी न्यून ब्याजदरमा प्राप्त हुने ऋणलाई तोकिएको सीमा भित्र प्राप्त गरी आयमूलक तथा विकासमूलक पूर्वाधारमा लगानी गर्ने नीति लिइनेछ।
- ढ) विभिन्न लगानीकर्ताहरुलाई आकर्षित गरी समग्र नगरमा हुन सक्ने आर्थिक, औद्योगिक एवं पर्यटकीय प्रवर्द्धन कार्यक्रममा जोड दिइने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- ण) विदुर ४ सिमचौरमा रहेको गणतन्त्र पार्कलाई प्रदेश सरकारको समन्वयमा विदुरका शहिद चन्द्र वयलकोटी गणतन्त्र स्मारक पार्क घोषणा गरिनेछ।
- त) प्रदेश सरकारसंगको समन्वयमा वडा नं. १ स्थित त्रिभुवन त्रिशुली मा.वि.को खेलमैदानलाई स्तरोन्नती गरी नगरस्तरीय मिनी रंगशालाको रूपमा यसै वर्षबाट विकास गर्न प्रारम्भ गरिनेछ।

५. योजना/आयोजना सञ्चालन सम्बन्धी

- क) छिटो प्रतिफल दिने, वातावरण संरक्षण गर्ने, गरिवि निवारणमा टेवा पुऱ्याउने र बढि जनसहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिइने नीतिलाई निरन्तरता दिनेछ।
- ख) आयोजना सञ्चालनमा उपभोक्ता समितिलाई प्राथमिकता दिइने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ। साथै टोल विकास संस्था, स्थानीय गैह्र सरकारी संस्था, सामाजिक संघ संस्थाहरुलाई प्राथमिकता क्रममा राखिनेछ।
- ग) वि.न.पा.भित्रका सम्पूर्ण सडकहरुलाई घरबाटो सिफारिस लिई बाटोको कित्ता काट गर्दा कम्तिमा २० फिट चौडा हुने गरी बाटो कायम गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- घ) उपभोक्ता समितिद्वारा योजनाहरुको कार्यान्वयनको लागि नगदै लागत सहभागितालाई हटाउने र हाल कायम रहेको सडक कालोपत्रे र RCC ढलान र सडक पीचमा २० प्रतिशत र अन्य कार्यमा ३० प्रतिशतमा हुनपर्ने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ।
- ङ) विकास निर्माणका निकायहरु बीच समन्वय बढाई कुनै पूर्वाधार तथा विकास निर्माणका कृयाकलापहरु सञ्चालन गर्दा अर्को संरचनामा क्षती पुग्ने भएको सोको परिपूरण वा क्षतीपूर्तीका लागि कार्यान्वयन गर्ने निकायले नै ब्यहोर्ने नीतिलाई कडाईका साथ लागु गरिनेछ।
- च) नगरभित्रका योजना तथा आयोजना सञ्चालन गर्न प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमको लक्ष्य अनुरूप नगरभित्रका बेरोजगारहरुलाई रोजगारी प्रदान गर्न प्राथमिकतामा राखिनेछ।

६. आर्थिक विकास सम्बन्धी

- क) नगरलाई मासु, तरकारी, दुध र खाद्यान्नमा आत्मनिर्भर बनाउनका लागि कृषी उत्पादन को प्रवर्द्धन र बजारीकरणको लागी कृषी आधुनिकीकरण यान्त्रिकरण एवम् युवा सहभागिता गरी कृषी उपज संकलन केन्द्र व्यवस्था सहित हाट बजार संचालन गरिरहेको कार्यलाई थप प्रकाभकारी बनाई स्थानीय उत्पादनलाई प्रोत्साहन गरीनेछ।

- ख) एक वडा एक उत्पादन नीति अन्तर्गत कृषि पकेट क्षेत्र घोषणा गरी उत्पादनको लागि लाग्ने जनशक्ति बाहेकका अन्य लागत अनुदान स्वरूप प्रदान गरी व्यवसायिक कृषिलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति लाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- ग) कृषि कार्यमा मानव श्रमको अभाव तथा लगानी धेरै भइरहेको अवस्थामा कृषि यान्त्रिकरण मार्फत यस समस्यालाई न्यूनिकरण गर्न सकिने हुंदा पावर टिलर, मिनीटिलर, मकै छोडाउने मेशिन जस्ता उपकरणहरू कृषि सहकारी तथा समूहहरूलाई वितरण गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- घ) कृषि उत्पादन बृद्धिका लागि ७५ प्रतिशत अनुदानमा उन्नत खाद्यवस्तुको उन्नत बीउविजन वितरण गर्ने र सिंचाई सुविधा थप विस्तार तथा मर्मत गर्न सिंचाई कार्यक्रम र प्लाष्टिक पोखरी निर्माणको कार्यक्रमको लागि निरन्तरता दिइनेछ ।
- ङ) खाद्यान्न वालीको उन्नत बीउ उत्पादनका लागि बीज बृद्धि कार्यक्रम लगायत मौरी पालनको थप विस्तारका लागि ५० प्रतिशत अनुदानमा मौरीघार वितरण कार्यनीतिलाई अंगिकार गर्ने नीति लिइनेछ । साथै व्यवसायिक मौरी पालनलाई प्रबर्द्धन गर्न २० वटा भन्दा बढी घर राखी मौरी पालन गर्ने कृषकलाई एकमुष्ट थप रु ५० हजार रकम प्रोत्साहन स्वरूप प्रदान गरिनेछ, भने मौरीको चरन विकास तथा आहारलाई प्रोत्साहन गर्न निशुल्क चिउरीको विरुवा वितरण गरिनेछ । र चिउरीको विरुवा १ वर्ष पछि हुर्केको अवस्थामा संरक्षणको लागि प्रति रु २००/- प्रदान गरिनेछ ।
- च) दैनिक १० लिटरभन्दा बढी दुध उत्पादन गरी सहकारी मार्फत वा संकलन केन्द्र बिक्री गर्ने किसानहरूलाई प्रोत्साहन स्वरूप प्रति लि. रु २ यस नगरपालिकाले अनुदान उपलब्ध गराउनेछ ।
- छ) हाल दुई वटा भन्दा बढी टनेलमा बर्मोसमी तरकारी खेती गरिरहेको कृषकलाई प्रोत्साहन स्वरूप निर्धारित साईजमा फलामे टनेल निर्माण गर्न लाग्ने लागत मध्ये प्रति टनेल रु २०,०००/- अनुदान उपलब्ध गराउदै आइरहेकोमा यस वर्ष बृद्धि गरी रु ३०,०००/- पुऱ्याइनेछ ।
- ज) उन्नत नश्लको क्रस पशु वस्तु उत्पादन बृद्धि भएसँगै सोही अनुसार पशु पोषण आहार कार्यक्रम संचालन गर्न हिउादे, बर्खे, बहुवर्षिय, घासखेतको विस्तार गर्ने योजना अधि बढाउने नीति अख्तियार गरेको छु ।
- झ) भ्यागुते, चरचरे, खोरेत, पिपिआर, रेविज, डिस्टेम्पर जस्ता रोगहरूबाट बचाउन पशु स्वास्थ्य संरक्षण तथा रोग निषेधात्मक कार्यक्रम मार्फत औषधि खरिद गरि निःशुल्क सेवा दिने व्यवस्था गरेको छु ।
- ञ) पशुजन्य पदार्थको बजारीकरणको लागि दुध, मासुजन्य उद्योग जस्तै : चिस्यान केन्द्र, मिटमार्ट स्थापना, सहकारी निजी फर्म आदिलाई आधुनिकीकरण गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु । साथै नगरपालिकाद्वारा बधशालाबाट उत्पादित स्वच्छ मासुको उपभोगलाई प्रोत्साहन गर्न आवश्यकता हेरी उपयुक्त स्थानहरूमा Market Outlet लाई प्रोत्साहनको व्यवस्था मिलाएको छु । साथै उन्नत जातको बोयर बोका १० गोटाको खरिद गरि निःशुल्क बाखा फर्महरूलाई वितरणको व्यवस्था मिलाएको छु ।
- ट) व्यवसायिक कृषकलाई निशुल्क प्राविधिक सेवा र १००० भन्दा बढी कुखुरा पालक कृषकलाई निःशुल्क प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराइने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ठ) व्यवसायिक माछा पाल्ने कृषकलाई पूर्वाधार निर्माण पश्चात आवश्यक संख्यामा माछाको भुरा अनुदानमा दिने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ड) साना तथा घरेलु उद्योगलाई प्रबर्द्धन गर्न साभेदार निकायहरूसंगको सहकार्यमा लघुउद्यम विकास कार्यक्रमलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- ढ) औद्योगिकरण र पूर्वाधार निर्माण, सामुहिक तथा उत्पादक सहकारीका माध्यमबाट व्यापक रोजगारी र स्वरोजगारीका अवसरहरू सिर्जना गरिने छ ।
- ण) नेपाल सरकारको एक घर २ फलफुल विरुवा अभियानलाई सार्थक बनाउनका लागि फलफुलको विरुवामा अनुदान नीतिलाई अवलम्बन गरिनेछ ।
- त) विदुर न.पा.को घना वस्ती भएका सहरी क्षेत्र विदुर न.पा.को वडा नं. ४ र २ को बटारक्षेत्रमा नमूनाको रूपमा कौशी खेती प्रोत्साहन कार्यक्रमका साथै अगुवा कृषक भ्रमण, कृषि मेला लगायतका कार्यक्रमहरूलाई लाई जोड दिनइनेछ ।
- थ) पशु वस्तुमा हुने अकाल मृत्युको वीमा क्षती भुक्तानी गरी कृषकहरूमा पशुपालन प्रति उत्प्रेरित गराउनका लागि लागु गरिएको पशु वीमा कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी गराई आगामी वर्षमा पनि निरन्तरता दिइनेछ । साथै कृषि वालीमा समेत यो नीति लागु गरिनेछ ।
- द) नगरवासीहरूको उत्पादन, आर्थिक सम्पन्नताको स्तर अवगत गरी र तथ्यांकमा आधारित योजना तर्जुमा गर्नका लागि नगर आर्थिक सर्भेक्षणको शुभारम्भ गरिनेछ ।

७. शिक्षा, स्वास्थ्य, सरसफाई तथा वातावरण सम्बन्धी:

- क) फोहोरमैला व्यवस्थापनको लागि तत्कालिन र दीर्घकालिन रणनीति अवलम्बन गरिने छ । तत्कालिन रणनीति अनुसार श्रोतमै फोहोर वर्गिकरण गरी छुट्याउने सम्बन्धमा जनचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम, कुहिने प्रकृतिका फोहरबाट कम्पोष्ट मल बनाउन कम्पोष्ट चेम्बरको निर्माण जस्ता कार्यक्रममा जोड दिइने छ भने दीर्घकालिन रणनीति अनुसार, व्यवस्थित ल्याण्डफिल साईटको निर्माण र व्यवस्थापनमा जोड दिइने छ ।
- ख) नगरको वातावरण स्वच्छ, सफा, सुन्दर र हरियाली नगरको रूपमा कायम राख्न सार्वजनिक स्थल र सडकको पेटीमा बृक्षारोपण र संरक्षण गर्ने कार्यलाई निजीस्तरसंगको साभेदारीमा निरन्तरता दिइनेछ ।

- ग) नगरको सौन्दर्य विगाने र वातावरणलाई प्रतिकूल असर पार्ने सडक र वस्ती नजिकका उद्योग व्यवसायहरूलाई निश्चित समय तोकौ उचित स्थानमा स्थानान्तरण गराउने नीतिलाई कडाइका साथ पालना गरिनेछ । नगरेको हकमा उद्योगलाई बन्द गरिनेछ ।
- घ) गाउघर क्लिनिकलाई आधुनिक र सुविधा सम्पन्न बनाई सेवा विस्तार गरी जनस्तरमा स्वास्थ्य सुविधाको पहुँचलाई सहज गराउने कार्य प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ । र साथै औषधी खरिद गरी सुलभ दरमा विक्री वितरण गर्ने कार्यका लागि घुम्ती कोषको रूपमा रु १ लाख पचास हजार विऊ पूंजी स्वरूप प्रदान गरिनेछ ।
- ङ) बजारको फोहोर मैला व्यवस्थापन लगायत अन्य सम्भाव्य क्षेत्रहरू क्रमशः पहिचान गरी सार्वजनिक निजी साभेदारी (PPP) अवधारणा अनुसार निजी क्षेत्रलाई आकर्षित गर्ने नया नीति अवलम्बन गरि बैज्ञानिक कार्यपद्धति अवलम्बन गरिनेछ । यसका लागि फोहोरलाई श्रोतमै वर्गिकरण गरी संकलन गर्न आवश्यक शुरुवात गरिसकिएको बाल्टिनको वितरणलाई निरन्तर र व्यापक गरिनेछ । सामरी दोभानमा निर्माणाधिन Segregation Plant सम्पन्न गरी जैविक र अजैविक फोहोरलाई छुट्याइ जैविक फोहोरलाई मल बनाई कृषकहरूमा वितरण गरिनेछ ।
- च) लागु पदार्थ दुर्व्यसनी एवं एच.आई.भी.एड्स, चेलीवेटी बेचबिखनविरुद्ध जनचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालनमा सरोकारवाला सरकारी तथा गैह्र सरकारी संस्थासंग समन्वय गरी कार्यक्रम सन्चालनमा निरन्तरता दिईनेछ ।
- छ) सडकको दायां वायां अशोकाको विरुवा लगाउने र वन जंगलहरूमा सम्बन्धीत सरोकारवालाहरूसंग समन्वय र विभिन्न संघसंस्थाहरूको साभेदारी समेत रहने गरी अग्नीरेखाको अवधारणा ल्याउने नीति लिईनेछ ।
- ज) नगरक्षेत्र भित्र कुनै पनि ठूला उद्योग स्थापना गर्न सिफारिस दिनु पूर्व प्रारम्भिक वातावरण परिक्षण (IEE)/ वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन (EIA) गरेको प्रमाण पेश गरेमा मात्र सिफारिस दिने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- झ) नगरभित्रका सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक, शिक्षिकाहरूलाई विषयगत जिम्मेवारी र जवाफदेहिता प्रति उत्तरदायी बनाई कार्यसम्पादन मूल्यांकनको आधारमा पुरस्कार र दण्डको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ञ) प्राविधिक शिक्षालय, विद्यार्थी संख्या, अध्यापन भईरहेको कक्षाको संख्या र शिक्षक दरवन्दीको समेतको मूल्यांकनको आधारमा स्वयंसेवक शिक्षक तथा कर्मचारी आवश्यकता अनुसार व्यवस्था गरी शैक्षिक गुणस्तरमा अभिवृद्धि ल्याइनेछ ।
- ट) नगर भित्रका गरिव, विपन्न तथा असहाय, जेहेन्दार विद्यार्थीहरूको उच्च शिक्षा (MBBS र BE) अध्ययनको लागि प्रतिव्यक्ति १ पटक प्रदान गरिने गरी मेयर छात्रवृद्धि कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।
- ठ) नगरमा उत्पादित जैविक फोहोबाट विद्युत र प्रांगारिक मल उत्पादन गर्न र अजैविक फोहोरलाई पुनःप्रयोग गर्न निजि क्षेत्र साग सहकार्य गरी आवश्यक व्यवस्था गरिने छ ।
- ड) विपन्न नागरिक स्वास्थ्य उपचार सहयोगका लागि मुटु रोगको शल्यक्रिया, क्यान्सरको शल्यक्रिया, मृगौला प्रत्यारोपण, डायलोसिस र पक्षघातको उपचारको लागि तोकिएको कार्यविधीको आधारमा प्रतिव्यक्ति १ पटकको लागि रु २५,०००/- आर्थिक सहयोग गरिने नीतिलाई निरन्तरता दिईनेछ । नेपाल सरकारबाट सहूलियतमा शल्यक्रिया गरी उपचार पश्चातको नियमित औषधी सेवन गरिरहेका विपन्न नागरिकलाई कार्यविधीका आधारमा औषधी सेवन खर्चको व्यवस्था गरेका छौं ।
- ढ) पूर्ण सरसफाइका लागि घनावस्ती र बजारका क्षेत्रमा यात्रुहरूको आवागमन बढी हुने ५ वटा वडाहरूमा सार्वजनिक नीति साभेदारीमा सार्वजनिक शौचालयको निर्माण तथा व्यवस्थापन गरिनेछ । साथै Post ODF का लागि थप कार्यक्रमहरू तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा लगिनेछ ।
- द) विद्यालयका किशोरीहरूको समस्या र समाधानका लागि अन्तर्क्रिया र मनोपारामर्श सेवा समेत हुने गरी उपमेयरसंग किशोरी कार्यक्रमलाई यसैवर्षबाट शुभारम्भ गरिनेछ ।
- ध) विदुर नगरलाई प्लाष्टिक मुक्त नगर बनाउन नगरपालिकाका सम्पूर्ण शाखाहरू, सरकारी विद्यालय, नगरस्वास्थ्य क्लिनिक, स्वास्थ्य चौकी, वडा कार्यालयलाई प्लाष्टिकजन्य पदार्थको प्रयोगमा पूर्ण निषेध अभियानको थालनी गरिनेछ ।
- न) प्रारम्भिक बाल विकास शिक्षकका लागि प्रोत्साहन भत्ता र पोशाक भत्ताको व्यवस्था गरी उनिहरूको उत्प्रेरणा जगाई गुणस्तरीय शिक्षामा जोड दिने नीति लिईएको छ ।

८. मानव संसाधन विकास सम्बन्धी:

- क) घरेलु तथा साना उद्योग, गैह्र सरकारी संस्था जस्ता संस्थाहरूसंग समन्वय साथ सिप विकास केन्द्र स्थापना गरी रोजगारी मुलक तालिम कार्यक्रम संचालनमा जोड दिईने छ ।
- ग) सरोकारवालाहरूको समन्वयमा महिला, दलित, पिछडिएका जनजातीहरूको सीप र क्षमता अभिवृद्धि गरी स्वरोजगार दिने खालका तालिमहरू संचालनमा जोड दिईने छ ।
- घ) सेवा प्रवाहमा अशक्त रहेका र कम आवश्यकता भएका करारमा सेवारत कर्मचारीहरूलाई स्वेच्छिक रूपमा सेवा निवृत्त हुन चाहने कर्मचारीहरूलाई सेवा पश्चातको सामाजिक सुरक्षालाई ध्यानमा राखी सेवा निवृत्त आर्थिक सुरक्षा कोषको

व्यवस्था गरि कार्यविधीका आधारमा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गरिनेछ । साथै करारमा कार्य गर्ने कर्मचारीहरुको सेवा निवृत्ती पश्चातको सामाजिक सुरक्षालाई ध्यानमा राखी कर्मचारी सञ्चयकोषको व्यवस्थालाई अघि बढाइनेछ ।

ड) कार्यालयमा जोखिम क्षेत्रमा कार्य गर्ने सवारी, हेभी ईक्विभमेन्ट चालक, नगर प्रहरी, अग्नि नियन्त्रक, विद्युत र फोहोरमैलामा कार्यरत कर्मचारीहरुको दुर्घटना र स्वास्थ्य उपचार वीमा गर्ने निति लाई अवलम्बन गरिनेछ ।

९. साभेदारी, समन्वय र स्थानीय विकास सम्बन्धी:

- क) नेपाल विद्युत प्राधिकरण त्रिशुली र देविघाट जलविद्युत केन्द्रसंग उपयोग बिहिन भएर रहेका जग्गा अनावश्यक अतिक्रमणबाट जोगाउन तत् निकायसंग ५० वर्ष सम्भौता गरी नगरपालिकाले भाडामा लिई कृषि, खेलकुद, पार्क तथा हाटबजार प्रयोनको लागि प्रयोगमा ल्याउने नीतिलाई अझ प्रभावकारी रुपमा अवलम्बन गरिनेछ ।
- ख) नगरपालिकाभित्रका सबै सार्वजनिक जमिनहरुको यकिन गरी संरक्षण गर्ने र उपयोग योग्य बनाउनका लागि उचित भूमि व्यवस्थापन कार्ययोजना बनाई लागु गरिनेछ ।
- ग) नगरभित्रका सार्वजनिक ढिस्को र जग्गा जमिनको आवश्यकताको आधारमा प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षण गरी वस्ती, वातावरण लगायत कुनै पनि स्थानबाट वालुवा, ढुंगा जस्ता साधारण निर्माणजन्य सामग्री उत्खनन् गर्दै बिक्री वितरण समेत गरी जग्गालाई प्रयोग योग्य गराई नगरपालिकाको आम्दानीको श्रोतको रुपमा विकास गरिनेछ ।
- घ) विदुर नगरपालिकाका सबै वडाहरुमा गरिवि निवारणका लागि लघुउद्यम विकास कार्यक्रम, सामाजिक परिचालन र शसक्तिकरणको कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा संचालन गरिनेछ ।

१०. युवा एवं खेलकुद विकास सम्बन्धी:

- क) खेलकुदको माध्यमबाट विदुरको गरिमा र प्रतिष्ठा बढाउने राष्ट्रिस्तरका फुटवल तथा क्रिकेट खेलाडीलाई राष्ट्रिय स्तरका खेलाडिको मान्यता प्राप्त गरुन्जेल प्रति महिना रु १०,०००/- माशिक वृत्ति प्रदान गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ख) खेलकुदको विकासका लागि यस नगरक्षेत्रभित्रका खेलाडीहरु अन्तराष्ट्रिय खेलमा सहभागी हुंदा उक्त खेलाडीलाई प्रति पटक, प्रतिव्यक्ति रु २५,०००/- प्रोत्साहन स्वरुप प्रदान गर्ने नीतिलाई निरन्तर अवलम्बन गरिनेछ ।
- ग) एक वडा एक खेलकुद मैदान निर्माण कार्य यसैवर्ष देखि थालनी गरी क्रमिक रुपमा सुविधाजनक र आधुनिक रुपमा सञ्चालनको अवधारणालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- घ) वडा नं. ५ मा निर्माणका लागि प्रस्तावित मदन भण्डारी रंगशालाको DPR तयार गरी प्रदेश सरकारको समन्वय र साभेदारीमा यसैवर्ष देखि तदारुकताका साथ निर्माण कार्यको थालनी गरिनेछ ।
- ड) नगरस्तरीय मेयरकप अन्तरवडा फुटवल र उपमेयर कप महिला भलिबल हरेक वर्ष सञ्चालन हुने गरी यसवर्ष देखि शुभारम्भ गरिनेछ । साथै जिल्लाकै गौरव बढाउने नुवाकोट गोल्ड कप प्रतियोगितालाई संरक्षकत्व प्रदान गरिएकोमा आगामी वर्ष पनि निरन्तरता दिइनेछ ।
- च) विदुर न.पा वडा नं. ६ मुलथलास्थित नेपाल विद्युत प्राधिकरणको जग्गा र आसपासका सार्वजनिक जग्गामा प्रदेश सरकारको समन्वयमा १ सुविधा सम्पन्न क्रिकेट मैदान निर्माण लागि सम्भाव्यता अध्ययन गरी यसैवर्ष निर्माण थालनी गरिनेछ ।
- छ) विदुर नगरपालिकालाई खेल पूर्वाधारमा जोड दिई राष्ट्रिय खेलकुद परिषद्, संघीय सरकार, प्रदेश सरकार, अखिल नेपाल फुटवल संघ, नेपाल पर्यटन बोर्ड, पर्यटन मन्त्रालय लगायतका निकायसंगको समन्वय र सहकार्यमा खेल पर्यटनको विकासका लागि विदुर नगर खेलकुद हबको रुपमा विकास गर्ने नीतिलाई अवलम्बन गरिनेछ ।

११. महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक तथा सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी :

- क) महिला सशक्तिकरण तथा क्षमता विकास गर्दै महिलाहरुलाई विकासमा मूलप्रवाहिकरण गर्ने र महिला नेतृत्व विकासका लागि प्रत्येक वडामा वडास्तरीय महिला समन्वय समितिको गठन गरी उक्त समिति तथा समुदायमा आधारित टोल विकास संस्था, महिला सहकारी, महिला समूह लगायतमा आबद्ध महिलाहरुको सीप तथा क्षमता विकासमा प्राथमिकता दिईने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ख) मातृ तथा शिशु मृत्युदरलाई कम गर्दै र घरमै सुत्केरी गराउने कार्यलाई शुन्यमा ल्याउन र संक्रमणलाई कमी ल्याउनका लागि न.पा. क्षेत्र भित्रका गर्भवती महिलालाई अस्पतालमा सुत्केरी गराए वापत रु २,०००/- दिई आएकोमा अस्पतालको जन्म प्रमाणपत्रको आधारमा यस वर्षबाट रु ३,०००/- प्रदान गरिनेछ ।
- ग) ७० वर्ष वा सोभन्दा माथिका ज्येष्ठ नागरिकहरुलाई चौमाशिक रुपमा घरघरमा गई स्वास्थ्य परिक्षण गर्नका लागि स्वास्थ्यकर्मीहरु खटाईनेछ । साथै सेवा विमुख वस्तीहरुमा समय-समयमा घुम्ती स्वास्थ्य शिविरहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

- घ) जीवनको दीर्घकालसम्म सामाजिक सेवामा तल्लिन महिला स्वास्थ्य स्वयंसेवीकाहरूको सेवाको कदर गर्दै साठी वर्ष उमेर पूरा गरेका महिला स्वास्थ्य स्वयंसेवीकाहरूलाई सम्मानसाथ विदाई गरिनेछ । र स्वयंसेविका सेवा कार्यको निरन्तरताको लागि नयां, सक्षम र स्वयंसेवी भावनाका महिलाहरूलाई स्थानीय आमा समूहको सिफारिसका आधारमा जिम्मेवारी प्रदान गरिने र प्रोत्साहन भत्ता समेत उपलब्ध गराइनेछ ।
- ड) एक वडा एक ज्येष्ठ नागरिक विश्राम स्थलको अवधारणालाई कार्यान्वयन गर्दै ज्येष्ठ नागरिकको भेटघाट र अनुभव हस्तान्तरण एवं मनोरञ्जन स्थलको रूपमा विकास गरिने कार्य अझ प्रभावकारी रूपमा निरन्तरता दिईनेछ ।
- च) विदुर न.पा. क्षेत्र भित्र बाल पुस्तकालयको स्थापना तथा व्यवस्थापन गर्दै पठन संस्कृतिको विकासका लागि आवश्यक कार्यक्रमहरू तर्जुमा गरी लागु गरिनेछ ।
- छ) सामुदायिक विद्यालयमा अंग्रेजी माध्यममा अध्यापन गराउने विद्यालयका विद्यार्थीहरूलाई आधारभूत तहको बालविकास तह देखि कक्षा ५ सम्मको अंग्रेजी माध्यमका पाठ्यपुस्तकहरू निःशुल्क उपलब्ध गराइने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- ज) नगरपालिका क्षेत्रभित्र व्यक्तिगत/व्यावसायिक निकृष्ट प्रकारको बालश्रम निषेध गरी बालमैत्री स्थानीय शासनका सूचकहरू पूरा गर्ने अभियान सञ्चालन गर्दै नगरक्षेत्रलाई बालमैत्री (CFLG) नगर घोषणा गर्ने अभियान सञ्चालन गरिने छ ।
- झ) नगरक्षेत्रमा १ वडा १ उद्यान नीति अनुसार बालउद्यान, ज्येष्ठ नागरिक उद्यान वा पिकनिक पार्क मध्ये उपयुक्त छनौट गरी निर्माण एवं व्यवस्थापनका लागि बजेट व्यवस्था गर्ने नीति लिइएको छ ।
- ञ) प्रजनन उमेरका महिला, बालबालिका तथा किशोरीहरूको पोषण सुरक्षको लागि बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रमलाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ । साथै टुहुरा असहाय बालबालिकाको पोषण र शिक्षामा सहयोग गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिईनेछ । संरक्षकको अभाव भएका नगरभित्रका असहाय, अपांग, टुहुरा, मानशिक सन्तुलन गुमाएका बालबालिकाको लागि आवश्यकता अनुसार साभेदारीमा समेत हुने गरी पालन पोषण, शिक्षादीक्षाको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ट) घरेलु हिंसा पिडित महिलाहरू संरक्षण, सहयोग र जीवनयापनका लागि विशेष महत्व दिई त्यस्ता पिडित महिलाहरूका लागि निशुल्क कानुनी सहयोग तथा आपतालीन सेवालालाई दिईएको सहयोगलाई अझ बढोत्तरी गर्ने नीति लिईनेछ ।
- ठ) एकल महिलाहरूलाई स्वावलम्बी गराई जीवन यापनलाई सहज र प्रतिष्ठित गराउनका लागि क्षमता विकास तथा आयआर्जनका कार्यमा सेवा टेवाका कार्यक्रमहरू लाई कार्यान्वयन गर्नका लागि अधि बढाइनेछ ।
- ड) देवीघाटस्थित ज्येष्ठ नागरिक प्रतिष्ठानको सेवा र रेखदेखका लागि अत्यावश्यक एक जना सहायोगी जनशक्तिको व्यवस्थापनको लागि सहयोग गरिनेछ ।
- च) सुप्त मनःस्थितिका बालबालिकाहरूका लागि शिक्षामा पहाच पुऱ्याउनु साथै सहज जीवन यापनको लागि सहयोग प्रदान गरिनेछ ।
- छ) ८४ वर्ष पूरा गर्नुभएका ज्येष्ठ नागरिकहरूको दीर्घायु र आरोग्य जीवनको कामनाका साथ ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रमको थालनी गरिनेछ ।

१२. भाषा, संस्कृति तथा पर्यटन सम्बन्धी:

- क) परम्परागत लोक संस्कृति र भाषा को संरक्षण र सम्वर्धनका लागि आवश्यक पहल र सहयोग गरिने नीतिलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- ख) सांस्कृतिक मौलिकतालाई संरक्षण गर्दै पर्यटन मार्फत आर्थिक संबृद्धिको कार्यक्रमका लागि नुवाकोट सम्पदा वस्ती प्रोत्साहन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिदै यसको अझ प्रभावकारीता विशेष ध्यान दिई तयार गरिएको गुरुयोजना कार्यान्वयनमा आवश्यक समन्वय गरिनेछ ।
- ग) नगरक्षेत्रभित्र विभिन्न धार्मिक, ऐतिहासिक एवं पर्यटकीय स्थलहरूमा प्रशिद्धि कमाएका सिन्दुरे जात्रा, रोपाई महोत्सव, गोरुजुधाई, घाटुजात्रा, लाखेनाच लगायतका परम्परा र संस्कृतिलाई संरक्षण, संबर्द्धन, प्रबर्द्धन तथा प्रचार प्रसार गर्ने नीति लिइएको छ ।
- घ) ऐतिहासिक नगर विदुरमा रहेको ईतिहासलाई जीवन्त राख्नका लागि वि.न.पा. १० मा नेपाल चीन ऐतिहासिक सन्धी स्मारक स्तम्भ निर्माण, नुवाकोट दरवारदेखि दुधेलामा जीतगढी गेर्खु उत्तरगया हुदै भृकुटी मार्गको निर्माण, देविघाट-नुवाकोट नेपाल एकिकरण सर्किट, ढिकी जातो चुली आदिको प्रबर्द्धनको लागि विशेष ध्यान दिईनेछ ।
- ड) पञ्चेवाजा, धिमेवाजा, खैजडि, बालन भजन जस्था परम्परागत लोकवाजा र सांस्कृतिक मौलिकता भल्कने संस्कृतिहरूको संरक्षण र प्रोत्साहनमा महत्वका साथ जोड दिईनेछ ।
- च) राष्ट्रिय एकिकरण दिवस, सिन्दुरे यात्रा लगायतका स्थानीय पहिचान भल्काउने दिवस, पर्व, मेलाहरूका लागि प्रदेश सरकारको स्वीकृतीमा सार्वनिक विदा दिने नीतिलाई अंगिकार गर्ने नीति लिएको छु ।

- छ) प्रदेश तथा संघीय सरकारको साभेदारी र समन्वयमा विदुर न.पा. वडा नं. ९ को नेपाल विद्युत प्राधिकरणको पोखरीलाई व्यवस्थित गरी बोटिङ सञ्चालन र आशपासका खाली जग्गाहरूलाई पार्कको रूपमा विकास गरी आन्तरिक र बाह्य पर्यटकलाई आकर्षित गर्ने नीतिलाई अवलम्बन गरिनेछ ।
- ज) लोपोन्मुख कुमाल जातीको भाषा, संस्कृति संरक्षण र सम्बर्द्धनका वि.न.पा. ५ मा निर्माणाधीन कुमाल संग्रहालयलाई पूर्णता दिइनेछ ।

१३. विविध

- क) गरिवी न्युनीकरण एवं सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी लक्षित कार्यक्रमहरू संचालन गरी दलित, उत्पीडित आदिवासी जनजाति, असहाय, असक्त अपाङ्ग, बौद्धिक अपाङ्ग एवं महिलावर्गहरूलाई विकासको राष्ट्रिय मूलप्रवाहमा ल्याउन जोड दिइने छ,
- ख) लैंगिक मैत्री कार्यक्रम, मानव अधिकार एवं जनचेतना, बाल अधिकार जस्ता कार्यक्रम संचालनमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाहमा जोड दिइने छ ।
- ग) फरक क्षमता भएका व्यक्ति, दलित, आदिवासी जनजाती, अल्पसंख्यक मुस्लीम, माझी, कुमाल, महिला तथा बालबालिका, द्वन्दपिडित एवं शहिद परिवारका लागि शिपमूलक तथा आयमूलक कार्यक्रम सन्चालन गरिनेछ ।
- घ) सडकबन्ती लाईन नभएका स्थानहरूमा सडकबन्ती लाईन विस्तार गर्दै लगिने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ङ) नगर रक्षकको प्रभावकारी परिचालन गरी सुरक्षा प्रणाली र सेवा प्रवाहमा चुस्तता ल्याउन आवश्यकता अनुसार जिम्मेवार जनशक्तिको व्यवस्था गरिनेछ ।
- च) विद्यमान् वारुणयन्त्र सेवालाई उपकरण थप गरी जिल्ला र छिमेकी जिल्लामा समेत आपतकालिन सुरक्षा संवेदनशीलतालाई विशेष ध्यान पुऱ्याई आपतकालीन सेवा केन्द्रलाई प्रभावकारी बनाई द्रुत सेवालाई निरन्तरता दिइनेछ, भने जिल्लामा रहेको शसस्त्र प्रहरी वललाई विपद् व्यवस्थापन कार्यमा समन्वय र सहकार्य गर्ने नीतिलाई अघि बढाइनेछ ।
- छ) वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी समुदायकास्तरमा सूचना पहुंच अभिवृद्धि गरी जनचेतना बढाउने र अनिक्षित रूपमा हुने ठगी र शोषणमा परेका र पर्न सक्ने श्रमशक्तिलाई न्यायमा पहुंच बढाउनका लागि श्रम रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयको साभेदारीमा सुरक्षित वैदेशिक रोजगारीका लागि तथा वैदेशिक रोजगारीमा गएकाहरूको परिवारलाई मनोपरामर्श सेवालाई आगामी बर्षदेखि नगरपालिका मार्फत सञ्चालन गर्नका लागि कार्यक्रम तथा बजेटको व्यवस्था गर्ने नीति लिइनेछ ।
- ज) मुख्य सडकहरूमा आवश्यकता हेरी सार्वजनिक नीजि साभेदारीमा यात्रु प्रतिकालयको निर्माण कार्य थालनी गरिनेछ ।
- झ) नगरवासीको स्वास्थ्य सेवामा विशेष पहुंच पुऱ्याउदै समयमा उपचार प्राप्त नहुदा हुन सक्ने जोखिमलाई न्युनिकरण गर्नका लागि नगर एम्बुलेन्स सेवाको शुरुवात गरिनेछ ।
- समुदायस्तरमा न्यामा पहुच बढाउदै सामुदायिक, सामाजिक विवाद र द्वन्दलाई न्युनिकरण गर्नका लागि स्थानीय न्यायिक समिति र वडास्तरमा रहेको मेलमिलाप केन्द्रलाई सक्रिय परिचालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

आदरणीय यस सभाका सदस्यज्यूहरू,

नगरको विकास र समृद्धिका लागि उपरोक्त नीति तथा कार्यक्रम मात्र पर्याप्त भने होईन । तथापी श्रोत र साधनको सिमितता र नगरवासीहरूको अथाह चाहनालाई पुरा गर्नका लागि हामी अन्य दातृ निकायहरूसग सहयोग र समन्वय जुटाउने कार्यलाई अहोरात्र खटिई निरन्तरता दिदै जाने नीतिलाई अख्तियार गर्नेछौं । यस नीति तथा कार्यक्रम तयारीका लागि सुभाब र सल्लाह एवं प्रेरणा प्रदान गर्नुहुने कार्यपालिका र नगरसभाका सदस्यज्यूहरू, विषयगत कार्यालय, शाखाका कर्मचारी साथीहरू, नागरिक समाज लगायत सम्पूर्ण महानुभावहरूलाई यस नगरसभाको पाचौं अधिवेशनको तर्फबाट हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु । प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम अनुसार नै आगामी आ.व.को बजेट बक्तब्यमा यथोचित सम्बोधन गर्ने प्रयास गरेका छौं । आज यसै गौरवमय सभामा पेश गरिएको नीति तथा कार्यक्रमलाई मुर्त रूप दिनका लागि हामी सम्पूर्ण राजनीतिक दल, सरकारी निकाय, विभिन्न संघसंस्था, नागरिक समाज, बुद्धिजिवी, उद्योगी, ब्यापारी एवं सम्पूर्ण नगरवासी उपभोक्ताहरूहरूमा सृजनात्मक सहयोग, सद्भाव र समन्वयको अपेक्षा गरेका छौं । विगतमा भै यहाहरूको सुभाब, सल्लाह र हौसला निरन्तर प्राप्त हुने विश्वास राख्दै प्राप्त सुभाब र सल्लाहलाई शिरोपर गरी नगरकार्यपालिकाले थप कार्यनीति तथा रणनीतिहरूलाई तय गर्दै जाने विश्वास दिलाउन चाहन्छु । अन्त्यमा यस नगरसभालाई सफल र प्रभावकारी रूपमा सम्पन्न गर्नका लागि प्रत्यक्ष र परोक्ष रूपमा सहयोग र सद्भाव एवं प्रेरणाका उर्जा प्रदान गर्नुहुने सम्पूर्ण महानुभावहरूप्रति हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दै सम्पूर्ण नगरवासीको सामुहिक सहभागिताले मात्र यो नीति तथा बजेट एवं कार्यक्रमले कार्यान्वयन सम्भव हुने कुराको पुनः स्मरण गराउन चाहन्छु ।

धन्यवाद ।

प्रस्ताव नं. २ का सम्बन्धमा नगर उपप्रमुख श्री गीता कुमारी दाहालज्यूद्वारा सभा समक्ष प्रस्तुत गरिएको आगामी आ.व.२०७६/०७७ को आर्थिक विधेयकलाई पारित गरी कार्यान्वयन गर्न कार्यपालिकालाई निर्देशन दिने निर्णय गरियो ।

विदुर नगरपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको आर्थिक ऐन

१. प्रस्तावना: विदुर नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले
२. नेपालको संविधानको धारा २२८ को उपधारा (२) बमोजिम विदुर नगर सभाले यो ऐन बनाएको छ ।
३. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस ऐनको नाम “आर्थिक ऐन, २०७६” रहेको छ ।
(२) यो ऐन २०७६ साल श्रावण १ गते देखि विदुर नगरपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।
४. सम्पत्ति कर: नगरपालिकाका क्षेत्रभित्र अनुसूची (१) बमोजिम सम्पत्ति कर /भूमिकर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
५. भूमि कर (मालपोत): नगरपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूची (२) बमोजिम भूमि कर (मालपोत) लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
६. घर वहाल कर: नगरपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै आंशिक तवरले वहालमा दिएकोमा अनुसूची (३) बमोजिम घर जग्गा वहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।
७. व्यवसाय कर:: नगरपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसूची (४) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
८. ढुंगा, गिटी, बालुवा, माटो, सङ्कलन र बिक्री, कवाडी तथा अन्य बस्तुको निकासी कर : नगरपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ढुंगा, गिटी, बालुवा, माटो, सङ्कलन र बिक्री, कवाडी तथा अन्य बस्तुको निकासी कर जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला जस्ता बस्तुको व्यवसायिक कारोवार गरेवापत अनुसूची (५) बमोजिमको कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
९. विज्ञापन कर:: नगरपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूची (६) बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।
१०. मनोरन्जन कर:: नगरपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरन्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूची (७) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।तर, प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।
११. पार्किङ शुल्क:: नगरपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराए वापत अनुसूची (८) बमोजिम पार्किङ शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ।
१२. ट्रेकिङ्ग, जिपफ्लायर र र्याफ्टीङ्ग शुल्क:: नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ्ग, कायोकिङ, क्यानोइङ्ग, बन्जी जम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र र्याफ्टीङ्गसेवा वा व्यवसाय संचालन गरेवापत अनुसूची (९) बमोजिमको शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ .

१३. सेवा शुल्क, दस्तुरः नगरपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसूची (१०) मा उल्लिखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचीमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।
१४. भाडा : नगरपालिकामा रहेको हल र प्रोजेक्टरको अनुसूची (११) बमोजिम भाडा लिई उपलब्ध गरिनेछ ।
१५. विजुली र टेलिफोन पोल शुल्क : विजुली र टेलिफोन पोल शुल्क अनुसूची (१२) बमोजिम लगाई अशुल उपर गरिनेछ ।
१६. कर छुटः यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईने छैन ।
१७. "नगरपालिका" भन्नाले विदुर नगरपालिका सम्झिने छ ।
१८. कर तथा शुल्कहरुः गत विगतमा कर तिर्न बाँकी बक्यौताहरुका लागि गत आ.व.को कर तथा शुल्कका दररेटहरु लागु हुनेछ ।

अनुसूची १

सम्पतिकर र भूमिकरका दरहरु

नगरपालिका क्षेत्रभित्रका जग्गाहरु न्यूनतम मुल्यांकन दर निम्नानुसार छ । घर वनेको जग्गामा घरको प्लिनथ लेभलको क्षेत्रफल र सोही क्षेत्रफल बराबर थप गरी जग्गाको मुल्यांकन अनुसार र सो घरको मूल्यांकन गरी सम्पतिकरको दर अनुसार सम्पतिकर लिने र बाँकी रहन आउने जग्गाको मूल्यांकन गरी भूमिकरको दर अनुसार भूमिकर लिने ।

वडा नं. १

सि.नं.	स्थान	सडकले छोएको	सडकले नछोएको	अन्य भिरपाखा
१	ढुंगे बागवानीवाट पेट्रोलपम्पको खोल्सा सम्मका जग्गाहरु	२ करोड	३० लाख	
२	पेट्रोलपम्पको खोल्सा देखि धोविखोला सम्मका जग्गाहरु	१ करोड		
३	धोविखोलावाट त्रिशुलीपूल सम्मका जग्गाहरु	८० लाख		
४	त्रिशुलीपूल देखि त्रिशूली कदमधारा सम्मका जग्गाहरु	१ करोड ५० लाख		
५	रत्नविर शाक्यको तेलमिल चोक देखि बस्तीविकास हुँदै बसपार्क सडक क्षेत्रका जग्गाहरु	८० लाख		
६	बस्ती विकासको शाखा सडक क्षेत्रका जग्गाहरु	४० लाख		
७	रत्नविर शाक्यको तेलमिल चोक देखि कोलनी जाने पिपलवोट सम्मका जग्गाहरु	३० लाख		
८	त्रिशुलीबजारको सुर्यकुमारको घर देखि कृष्णमन्दिर सम्मका जग्गाहरु	२५ लाख		

९	कृष्णमन्दिर देखि विनोद अमात्यको घर सम्मका जग्गाहरू	४० लाख		
१०	विनोद अमात्यको घर देखि त्रिशुलीपूल सम्मका जग्गाहरू	२५ लाख		
११	त्रिशुलीबजारको भित्री गल्लीहरूका जग्गाहरू	२० लाख		
१२	भिमसेनमन्दिर देखि राममन्दिर सम्मका जग्गाहरू	२० लाख		
१३	करिमको घर देखि त्रिशुली क्लिनिक सम्मका जग्गाहरू	३० लाख		
१४	रिमालडांडा देखि विरेखोला सम्मका जग्गाहरू	२५ लाख	१० लाख	
१५	बान्द्रे सिमुटार वोगटीगाउँ केउरीनीका क्षेत्रका जग्गाहरू	२० लाख	८ लाख	
१६	वोगटीगाउँ हुँदै रातमाटे सम्मका जग्गाहरू	१५ लाख	७ लाख	
१७	बान्द्रे हुँदै सिमुटार बस्तीका जग्गाहरू	२५ लाख	१० लाख	
१८	बागवानी जाने सडक क्षेत्रका जग्गाहरू	१५ लाख		
१९	ढुंगे बागवानीवाट सिवालय जाने वाटो सम्मका जग्गाहरू	१ करोड ३० लाख		
२०	ढुंगेवाट बान्द्रे सम्मका जग्गाहरू	१ करोड ३० लाख		
२१	बान्द्रेवाट गेर्खुखोला सम्मका जग्गाहरू	५० लाख		

वडा नं. २

सि.नं.	स्थान	सडकले छोएको	सडकले नछोएको	अन्य भिरपाखा
१	ढुंगे महादेवस्थान देखि भिमसेन मावि सम्मका सडक क्षेत्रका जग्गाहरू	२ करोड	२५ लाख	
२	ईन्द्रचोक देखि भुटोलबजार सम्मका सडक क्षेत्रका जग्गाहरू	१५ लाख	५ लाख	
३	त्रिशुलीहोटेल् एरिया, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, हुलाक एरिया, नेपाली कांग्रेस पार्टी कार्यालय जाने सडक क्षेत्रका जग्गाहरू	३२ लाख	१० लाख	
४	दम्क सन्देशमार्ग, वाराही मार्ग, कृष्णमन्दिर क्षेत्रका जग्गाहरू	१ करोड	२५ लाख	
५	लामिडांडा गुम्बा कर्भडहल क्षेत्रका जग्गाहरू	१० लाख	३ लाख	
६	टुडिखेल देखि अशोकवाटिका, कुवापानी, गणेशस्थान, तोपखाना, महामण्डल, सहरटोल, तोपखाना चौतारा देखि भ्यूटावर जाने सडक क्षेत्रका जग्गाहरू	८ लाख	३ लाख	
७	पुष्पवाटिका, तुर्केचौर, सहरटोल, कुवापानी तल्लो, सितापोखरी, तिनधारा, कुसुमवारी क्षेत्रका जग्गाहरू	३ लाख	१ लाख	

८	कपासखोरीया, बानियाडांडा क्षेत्रका जग्गाहरु	३ लाख	१ लाख	
९	गंगटे देखि लिखु गापा सम्मका छहरेटोखा सडक क्षेत्रका जग्गाहरु	१० लाख	३ लाख	
१०	सेराफांटका खेती योग्य जग्गाहरु	१० लाख	५ लाख	
११	अन्य जग्गाहरु	१ लाख	१ लाख	
१२	मैदानटोल, नयाँविजार क्षेत्रका जग्गाहरु	१० लाख	५ लाख	
१३	शाहीटोल, धरमपानी क्षेत्रका जग्गाहरु	३ लाख	१ लाख	
१४	साततले दरवार देखि भैरवीमन्दिर सम्मका क्षेत्रका जग्गाहरु	१० लाख	२ लाख	

वडा नं. ३

सि.नं.	स्थान	सडकले छोएको	सडकले नछोएको	अन्य भिरपाखा
१	बुहुनीवेशी, देवीघाट, हुँदै सिरखाली सम्मका जग्गाहरु	१६ लाख	५ लाख	
२	सिरखाली देखि छत्रेखोला सम्म, चैनपुर हुँदै खड्गभन्ज्यांग सम्मका जग्गाहरु	५ लाख	४ लाख	
३	अन्य ठाउँको सबै खेति योग्य जग्गाहरु	१ लाख	५० हजार	
४	अन्य भिरपाखा	५० हजार	२५ हजार	

वडा नं. ४

सि.नं.	स्थान	सडकले छोएको	सडकले नछोएको	अन्य भिरपाखा
१	भिमसेन मावि देखि बटार राममन्दिर सम्मका जग्गाहरु	१ करोड ३० लाख	३५ लाख	
२	बटार राममन्दिर देखि विदुर नेपाल बैंक सम्मका जग्गाहरु	२ करोड	५० लाख	
३	विदुर नेपाल बैंक देखि बागवानी जाने वाटो सम्मका जग्गाहरु	१ करोड ३० लाख	३५ लाख	
४	लक्ष्मीनारायण मार्ग विदुरका जग्गाहरु	८० लाख	२० लाख	
५	नगरपालिका मार्गका जग्गाहरु	९० लाख	२५ लाख	
६	विन्द्रला मार्गका जग्गाहरु	६० लाख	१५ लाख	
७	विदुर नेपाल बैंकवाट तल्लो विदुरका जग्गाहरु	८० लाख	२० लाख	
८	सिमचौर सडक तथा भित्री सडकका जग्गाहरु	१२ लाख	३ लाख	
९	बटार क्वायरी क्षेत्रका जग्गाहरु	१२ लाख	३ लाख	
१०	बसपार्क सडक घण्टाघरचोक सम्मका जग्गाहरु	१ करोड	२५ लाख	
११	संगमचोक देखि संयोजनमार्ग चोक सम्मका जग्गाहरु	१ करोड	२५ लाख	
१२	बालुवाटार मार्गका जग्गाहरु	६० लाख	१५ लाख	
१३	भिमसेन मार्गका जग्गाहरु	९० लाख	२५ लाख	
१४	आंपघारी मार्गका जग्गाहरु	६० लाख	१५ लाख	
१५	फेदीगाउँचोक देखि संयोजन मार्ग सम्मका जग्गाहरु	६० लाख	१५ लाख	

१६	ओमशान्ति मार्ग, मनकामना मार्ग	६० लाख	१५ लाख	
१७	अर्किड मार्गका जग्गाहरू	६० लाख	१५ लाख	
१८	बटारपुरानो बजारवाट जगदम्बाहल चोक सम्मका जग्गाहरू	१ करोड ३० लाख	३५ लाख	
१९	क्याम्पस मार्गका जग्गाहरू	९० लाख	३५ लाख	
२०	बटार आपघारी, अर्किड, फेदीगाउँका जग्गाहरू	५० लाख	२५ लाख	
२१	अन्य सडकका जग्गाहरू	४० लाख	२० लाख	

वडा नं. ५

सि.नं.	स्थान	सडकले छोएको	सडकले नछोएको	अन्य भिरपाखा
१	देवीघाट आवासिय क्षेत्र स्मारक देखि तादी पूल हुँदै सुकुमवासीवस्ती सम्मका जग्गाहरू	३० लाख		
२	स्मारक देखि वृद्धश्रम हुँदै तादी पूल सम्मका गल्ली त्रिशुली सडकको जग्गाहरू	३० लाख		
३	स्मारक देखि बोहनीवेशी पूल सम्मको सडकका जग्गाहरू	२० लाख	१० लाख	
४	स्मारक देखि देउराली हुँदै चन्द्रज्योती स्कूल सम्मको गल्ली त्रिशुली सडकका जग्गाहरू	३० लाख	१५ लाख	
५	चन्द्रज्योती स्कूल देखि वांडाचौतारा सम्मका जग्गाहरू	२० लाख	१० लाख	
६	तल्लोपिपल्टार रिंगरोडका जग्गाहरू	२० लाख	१० लाख	
७	दानाउद्योग देखि टाडे डिल सम्मका जग्गाहरू	२० लाख	१० लाख	
८	चन्द्रज्योती स्कूल देखि पिपल्टार गेट सम्मका जग्गाहरू	४० लाख	२० लाख	
९	घिमिरेटोल देखि पोष्टवहादुर स्मृति पार्क सम्मका जग्गाहरू	२० लाख	१० लाख	
१०	मनकामना मन्दिर देखि वडा कार्यालय सम्म त्रिशुली काठमाण्डौ सम्मका जग्गाहरू	४० लाख	२० लाख	
११	भटृथोक देखि मुस्ले डिल सम्मका जग्गाहरू	२० लाख	१० लाख	
१२	तादीपूल देखि सुर्यमोड हुँदै पिपल्टार गेट सम्म	२० लाख	१० लाख	
१३	पिपल्टारगेट देखि भित्री सडकका वडा कार्यालय सम्म	२० लाख	१० लाख	
१४	वडा कार्यालय देखि गंगटे सम्मका त्रिशुली काठमाण्डौ सडकका जग्गाहरू	४० लाख	२० लाख	
१५	वडा कार्यालय देखि भित्री आपको वोट हुँदै वि.पि.स्कूल सम्म	२० लाख	१० लाख	
१६	मगरटोल हुँदै छाप धनसार च्वाडी हुँदै कुमालखोल्सी सम्म	२० लाख	२० लाख	
१७	कोलहालेको डिल देखि रजघाट हुँदै हर्सिन्टार सम्म	२५ लाख	१३ लाख	

१८	गंगटे आवासिय क्षेत्र देखि भतेरे सम्म	२५ लाख	१३ लाख	
१९	हकुवा अर्चले फांट	१५ लाख	८ लाख	
२०	एक्लेफांट, टुटिघाट, न्युरेफांट, अर्चलेफांट, मचलेफांट, हकुवाफेदीफांटका क्षेत्रहरू	१५ लाख	८ लाख	
२१	अन्य भिरपाखा	१० लाख	३ लाख	

वडा नं. ६

सि.नं.	स्थान	सडकले छोएको	सडकले नछोएको	अन्य भिरपाखा
१	बटारचौतारावाट ईनारपाटी आंगेटारी खोल्सा सडक	४० लाख		
२	मध्यपशुपति मन्दिर देखि प्राधिकरण जाने सडक	४० लाख		
३	मुलथला बोहनीवेशी सडकका जग्गाहरू	२० लाख		
४	ईनारपाटी, महारानीडिही, तल्लोकुमालटोल, चण्डीपोखरी सडकका जग्गाहरू	२० लाख		
५	मान्द्रेढुंगा मुलथला चैनपुर खड्गभन्ज्यांग जाने सडकका जग्गाहरू	२० लाख		
६	प्राधिकरण घुम्ति देखि डिहीगाउँ, महारानीडिही सडकका जग्गाहरू	२० लाख		
७	ईनारपाटी घारीगाउँ, आंगेटारी, महारानीडिही, डिहीगाउँ भित्री सडकले छोएका जग्गाहरू	१५ लाख		
८	मूलथला, हुंगेनटार, चैनपुर भित्री सडकले छोएका जग्गाहरू	१० लाख		
९	खेती योग्य जमिन साविक विदुर ६ र ७ का जग्गाहरू		६ लाख	
१०	साविक चारघरे १ र २ को हालको ६ को खेति योग्य जग्गाहरू		४ लाख	
११	भिरपाखा, वनक्षेत्र		१ लाख	

वडा नं. ७

सि.नं.	स्थान	सडकले छोएको	सडकले नछोएको	अन्य भिरपाखा
१	अंधेरीखोला देखि चण्डेश्वरी मावि सम्मका जग्गाहरू	१५ लाख	२ लाख	
२	चण्डेश्वरी मावि देखिसोले सम्मका जग्गाहरू	२० लाख	२ लाख	
३	धनेघट्ट देखि वेत्रावटी सम्मका जग्गाहरू	१५ लाख	२ लाख	
४	चण्डेश्वरी मावि देखि रिजालटोल सम्मका जग्गाहरू	१० लाख	२ लाख	
५	चौलाने लेखि रातमाटे हुदै सानुगाउँ सम्मका जग्गाहरू	४ लाख	१ लाख	
६	ठुलोधारा देखि भाने चौतारा सम्मका जग्गाहरू	४ लाख	१ लाख	

७	डांडाचौतारा देखि भानेचौतारा सम्मका जग्गाहरू	४ लाख	१ लाख	
८	ठुलोपंधेरो देखि चोरखर्क हुँदै अंधेरीखोला सम्मका जग्गाहरू	२ लाख	१ लाख	
९	सोले देखि ठुलोधारा सम्मका जग्गाहरू	१० लाख	१ लाख	
१०	भानेचौतारा देखि सानुगाउँ सम्मका जग्गाहरू	४ लाख	१ लाख	
११	गौराघर देखि सिस्नेचौर सम्मका जग्गाहरू	४ लाख	१ लाख	
१२	सानेगाउँ देखि महादेवखर्क हुँदै अंधेरीखोला सम्मका जग्गाहरू	३ लाख	५० हजार	

वडा नं. ८

सि.नं.	स्थान	सडकले छोएको	सडकले नछोएको	अन्य भिरपाखा
१	हात्तिगौडा देखि सामरी जाने सडकका जग्गाहरू (हात्तिगौडा, बगुवा, राईसिंग)	६४ लाख	५ लाख	
२	माफिगाउँ क्षेत्रका जग्गाहरू	१४ लाख	३ लाख	
३	पिडालुवारी क्षेत्रका जग्गाहरू	८ लाख	३ लाख	
४	केउरीनी क्षेत्रका जग्गाहरू	८ लाख	३ लाख	
५	भैरमकोट क्षेत्रका जग्गाहरू	८ लाख	२ लाख	
६	थुम्का क्षेत्रका जग्गाहरू	१० लाख	३ लाख	
७	जफती क्षेत्रका जग्गाहरू	६ लाख	१ लाख	
८	खुर्सानीखोला क्षेत्रका जग्गाहरू	३० लाख	५ लाख	
९	घोरेढुंगा क्षेत्रका जग्गाहरू	४ लाख	१ लाख	
१०	माफिगाउँ क्षेत्र भिरपाखाहरू	२ लाख	५० हजार	
११	घोरेढुंगा क्षेत्र भिरपाखाहरू	२ लाख	५० हजार	
१२	पिडालुवारी क्षेत्र भिरपाखाहरू	२ लाख	५० हजार	
१३	भैरमकोट क्षेत्र भिरपाखाहरू	२ लाख	५० हजार	
१४	केउरीनी क्षेत्र भिरपाखाहरू	२ लाख	५० हजार	
१५	थुम्का क्षेत्र भिरपाखाहरू	२ लाख	५० हजार	
१६	जफती क्षेत्र भिरपाखाहरू	२ लाख	५० हजार	
१७	खुर्सानीखोला क्षेत्र भिरपाखाहरू	२ लाख	५० हजार	
१८	राईसिंग क्षेत्र भिरपाखाहरू	२ लाख	५० हजार	
१९	अन्य क्षेत्र भिरपाखाहरू	२ लाख	५० हजार	

वडा नं. ९

सि.नं.	स्थान	सडकले छोएको	सडकले नछोएको	अन्य भिरपाखा
१	ईन्टेक सातघर क्षेत्रका जग्गाहरू	८० लाख	३० लाख	
२	पिपल्टार अस्पताल सेरा नयांबस्ती डिहीवजार क्षेत्रका जग्गाहरू	४० लाख	२० लाख	
३	प्लाष्टार, आंगुटार, जफती, जोगीटार, दशमुरे, लामाटार क्षेत्रका जग्गाहरू	३० लाख	२० लाख	
४	अंधेरीखोला जाने सडक क्षेत्रका जग्गाहरू	१५ लाख	८ लाख	
५	बागटार सेरा भित्रीटोल सडक क्षेत्रका जग्गाहरू	४० लाख	२५ लाख	

६	देउराली जाने सडक सुनाखेती क्षेत्रका जग्गाहरू	१५ लाख	१० लाख	
७	देउराली जाने कामीटोल, टांडविसौना, भ्यागुटे सडक क्षेत्रका जग्गाहरू	१० लाख	५ लाख	
८	भ्यागुटे, टांडविसौना माथिल्लो जफती क्षेत्रका जग्गाहरू	५ लाख	२ लाख	

वडा नं. १०

सि.नं.	स्थान	सडकले छोएको	सडकले नछोएको	अन्य भिरपाखा
१	फुलवारी देखि ठुलोढुंगा सम्मको क्षेत्रका जग्गाहरू	३२ लाख	५ लाख	
२	ठुलोढुंगा देखि बेत्रावटीपूल सम्मका क्षेत्रका जग्गाहरू	४५ लाख	५ लाख	
३	गेर्खुटार चोकदे सडक क्षेत्रका जग्गाहरू	१० लाख	२ लाख	
४	केराघरी, महविर, माथिल्लो केराघरी क्षेत्रका जग्गाहरू	५ लाख	५० हजार	
५	गेर्खुटार क्लब हुदै विसाइल सम्मका क्षेत्रका जग्गाहरू	५ लाख	१ लाख ५० हजार	
६	देउराली, माभगाउं क्षेत्रका जग्गाहरू	५ लाख	५० हजार	
७	नयांगाउं पात्ले क्षेत्रका जग्गाहरू	५ लाख	५० हजार	
८	गैरीखर्क कालमाटा क्षेत्रका जग्गाहरू	५ लाख	५० हजार	
९	केउरीनीखोला, भूत्याहा, दारेगौडा, चिन्ने क्षेत्रका जग्गाहरू	७ लाख	५० हजार	

वडा नं. ११

सि.नं.	स्थान	सडकले छोएको	सडकले नछोएको	अन्य भिरपाखा
१	गेर्खुटार देखि चोकदे सडक क्षेत्र, वितलव देखि खहरेखोला सम्मका क्षेत्रका जग्गाहरू	१० लाख	१ लाख	
२	सम्पूर्ण खाखा सडक क्षेत्रका जग्गाहरू	३ लाख	१ लाख	
३	वडा भित्रका खेती योग्य जग्गाहरू	२ लाख	१ लाख	
४	वडा भित्रका भिरपाखा	२ लाख	५० हजार	

वडा नं. १२

सि.नं.	स्थान	सडकले छोएको	सडकले नछोएको	अन्य भिरपाखा
१	गौरीवेशी सडकका जग्गाहरू	१२ लाख		
२	गौरीवेशी भित्री जग्गाहरू		५ लाख	
३	भोटेविसौना मुलपानी कफीवारीहुदै भोलुगेपूल सडकका जग्गाहरू	१५ लाख	४ लाख	
४	चारघरे, भट्टगाउं, भदुवार, पिपलडांडा, पोखरीथोक, मूलावारी, चैनपुर जाने सडकका जग्गाहरू	५ लाख	२ लाख	

५	कालिखोला, खानीगाउँ, धारापानी, बाभोवारी, चारघरे, भट्टगाउँ, भदुवार, पिपलडांडा, पोखरीथोक, मुलावारी, चैनपुर, जामुने, पन्थगाउँ, खत्रीगाउँ, कोईरालागाउँ, कठेरी, भित्री जग्गाहरू	२ लाख	१ लाख	
६	जामुने, कठेरी,छाप, पन्थगाउँ, वनडांडाका जग्गाहरू	१ लाख	७५ हजार	
७	माथि उल्लेख नभएका ठाउँका जग्गाहरू	१ लाख	७५ हजार	

वडा नं. १३

सि.नं.	स्थान	सडकले छोएको	सडकले नछोएको	अन्य भिरपाखा
१	विदुर ढ खूसानेखोला सिमाना देखि मेघांग गा.पा. सिमाना सम्मका मुख्य सडक क्षेत्रका जग्गाहरू	१५ लाख	८ लाख	
२	मुख्य सडक बाहेक ग्रामिण सडक क्षेत्रका जग्गाहरू	२ लाख	१ लाख	
३	वडा भित्रका भिरपाखाहरू	१ लाख	५० हजार	

नगरपालिका क्षेत्र भित्रको संरचनाको मूल्यांकन निर्धारण

- १) आर.सि.सि. छाना भएको संरचनाको प्रति वर्ग फिट रु. १,५००।००
- २) पाको ईटा वा ढुंगाको जोडाई, सिमेन्टको जोडाई जस्ताको छाना भएको संरचनाको प्रति वर्ग फिट रु.१,१००।००
- ३) पाको ईटा, ढुंगाका माटोको जोडाई जस्ता, टिन, ढुंगाको छाना, ट्रेसबाट निर्माण भएको घरको संरचनाको प्रति वर्ग फिट रु.८००।००
- ४) काँचो ईटामा माटोको जोडाई फुसको छाना भएको संरचनाको प्रति वर्ग फिट रु.५००।००

माथि उल्लेख भएको प्रत्येक तलामा फरक फरक हुन सक्ने भएकोले प्रत्येक तल्लाको फरक फरक हिसावले मूल्य निर्धारण गर्ने र माथि उल्लेख भएको दररेटको आधारमा संरचनाको मूल्यांकन गरी सो मूल्यांकनको आधारमा एकिकृत सम्पति कर असुल गरिनेछ ।

सम्पत्तीकर र भूमिकरको दर

सि. नं.	मूल्यांकन रकम रु.		सम्पत्तिकर (वार्षिक रु.)	भूमिकर (वार्षिक रु.)
	देखि	सम्म		
१	१ देखि भन्दा बढी	५ लाख	१००	१००
२	५ लाख भन्दा बढी	७ लाख ५० हजार	२००	२००
३	७ लाख ५० हजार भन्दा बढी	१० लाख	३००	३००
४	१० लाख भन्दा बढी	१२ लाख ५० हजार	४००	४००
५	१२ लाख ५० हजार भन्दा बढी	१५ लाख	४५०	४५०
६	१५ लाख भन्दा बढी	१७ लाख ५० हजार	५००	५००
७	१७ लाख ५० हजार भन्दा बढी	२० लाख	५५०	५५०
८	२० लाख भन्दा बढी	२२ लाख ५० हजार	६००	६००
९	२२ लाख ५० हजार भन्दा बढी	२५ लाख	७००	७००
१०	२५ लाख भन्दा बढी	२७ लाख ५० हजार	८००	८००
११	२७ लाख ५० हजार भन्दा बढी	३० लाख	९००	९००

१२	३० लाख भन्दा बढी	३५ लाख	१,०००	१,०००
१३	३५ लाख भन्दा बढी	४० लाख	१,२००	१,२००
१४	४० लाख भन्दा बढी	४५ लाख	१,५००	१,५००
१५	४५ लाख भन्दा बढी	५० लाख	१,७००	१,७००
१६	५० लाख भन्दा बढी	६० लाख	१,८००	१,८००
१७	६० लाख भन्दा बढी	७० लाख	२,०००	२,०००
१८	७० लाख भन्दा बढी	८० लाख	२,५००	२,५००
१९	८० लाख भन्दा बढी	९० लाख	३,०००	२,६००
२०	९० लाख भन्दा बढी	१ करोड	३,५००	२,७००
२१	१ करोड भन्दा बढी	१ करोड २० लाख	४,५००	२,८००
२२	१ करोड २० लाख भन्दा बढी	१ करोड ४० लाख	५,०००	२,९००
२३	१ करोड ४० लाख भन्दा बढी	१ करोड ६० लाख	६,०००	३,०००
२४	१ करोड ६० लाख भन्दा बढी	१ करोड ८० लाख	७,०००	३,१००
२५	१ करोड ८० लाख भन्दा बढी	२ करोड	८,०००	३,२००
२६	२ करोड भन्दा बढी	२ करोड ५० लाख	९,०००	३,३००
२७	२ करोड ५० लाख भन्दा बढी	३ करोड	१०,०००	३,४००
२८	३ करोड भन्दा बढी	३ करोड ५० लाख	११,०००	३,५००
२९	३ करोड ५० लाख भन्दा बढी	४ करोड	१२,०००	४,०००
३०	४ करोड भन्दा बढी	४ करोड ५० लाख	१३,०००	५,०००
३१	४ करोड ५० लाख भन्दा बढी	५ करोड	१४,०००	६,०००
३२	५ करोड भन्दा बढी	६ करोड	२०,०००	८,०००
३३	६ करोड भन्दा बढी	७ करोड	२५,०००	९,०००
३४	७ करोड भन्दा बढी	८ करोड	३०,०००	१०,०००
३५	८ करोड भन्दा बढी	९ करोड	३५,०००	१३,०००
३६	९ करोड भन्दा बढी	१० करोड	४०,०००	१५,०००
३७	१० करोड भन्दा माथि जतिसुकै		प्रतिहजार ०.५० पैसाका दरले	प्रतिहजार ०.२५ पैसाका दरले

सम्पत्ती कर र भुमि करको जरिवाना दर

सि. नं.	मूल्यांकन रकम रु.		सम्पत्तिकर वार्षिक रु.	भूमिकर वार्षिक रु.
	देखि	सम्म		
१	१ भन्दा बढी	५ लाख	२०	१०
२	५ लाख भन्दा बढी	७ लाख ५० हजार	२५	१५
३	७ लाख ५० हजार भन्दा बढी	१० लाख	३०	२०
४	१० लाख भन्दा बढी	१२ लाख ५० हजार	३५	२५
५	१२ लाख ५० भन्दा बढी	१५ लाख	४०	३०
६	१५ लाख भन्दा बढी	१७ लाख ५० हजार	५०	३५
७	१७ लाख ५० हजार भन्दा बढी	२० लाख	६०	४०

८	२० लाख भन्दा बढी	२२ लाख ५० हजार	७०	४५
९	२२ लाख ५० हजार भन्दा बढी	२५ लाख	८०	५०
१०	२५ लाख भन्दा बढी	२७ लाख ५० हजार	९०	५५
११	२७ लाख ५० हजार भन्दा बढी	३० लाख	१००	६०
१२	३० लाख भन्दा बढी	३५ लाख	१२०	७०
१३	३५ लाख भन्दा बढी	४० लाख	१४०	८०
१४	४० लाख भन्दा बढी	४५ लाख	१६०	९०
१५	४५ लाख भन्दा बढी	५० लाख	१७०	१००
१६	५० लाख भन्दा बढी	६० लाख	१९०	१२०
१७	६० लाख भन्दा बढी	७० लाख	२१०	१३०
१८	७० लाख भन्दा बढी	८० लाख	२३०	१४०
१९	८० लाख भन्दा बढी	९० लाख	२५०	१५०
२०	९० लाख भन्दा बढी	१ करोड	२७०	१६०
२१	१ करोड भन्दा बढी	१ करोड २० लाख	३००	१७०
२२	१ करोड २० लाख भन्दा बढी	१ करोड ४० लाख	३३०	१८०
२३	१ करोड ४० लाख भन्दा बढी	१ करोड ६० लाख	३६०	१९०
२४	१ करोड ६० लाख भन्दा बढी	१ करोड ८० लाख	३९०	२००
२५	१ करोड ८० लाख भन्दा बढी	२ करोड	४२०	२१०
२६	२ करोड भन्दा बढी	२ करोड ५० लाख	४६०	२२०
२७	२ करोड ५० लाख भन्दा बढी	३ करोड	५१०	२३०
२८	३ करोड भन्दा बढी	३ करोड ५० लाख	५५०	२४०
२९	३ करोड ५० लाख भन्दा बढी	४ करोड	५९०	२५०
३०	४ करोड भन्दा बढी	४ करोड ५० लाख	६३०	२६०
३१	४ करोड ५० लाख भन्दा बढी	५ करोड	६८०	२७०
३२	५ करोड भन्दा बढी	६ करोड	७४०	२८०
३३	६ करोड भन्दा बढी	७ करोड	८००	२९०
३४	७ करोड भन्दा बढी	८ करोड	८६०	३००
३५	८ करोड भन्दा बढी	९ करोड	९२०	३१०
३६	९ करोड भन्दा बढी	१० करोड	९८०	३२०
३७	१० करोड भन्दा माथि जतिसुकै		प्रतिहजार ०.०२ पैसा	प्रतिहजार ०.०१

अनूसुची २

मालपोत

एकिकृत सम्पतिकर, सम्पत्ती कर र भुमिकर लागु हुनु भन्दा अगाडीको मालपोत साबिक बमोजिम असुल गर्ने ।

अनूसुची ३

घरबहाल करका दर

आफनो क्षेत्र भित्रको घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, सेड, कारखाना जग्गा वा पोखरी पुरै वा आंशिक रुपमा बहालमा दिएमा सम्बन्धित धनीवाट बहाल रकमको १० प्रतिशत घर बहाल कर लिनेछ ।

नोट : (१) चालु आ.व.को घरबहाल कर लिँदा गत विगतको घरबहाल कर बुझाएको प्रमाण संलग्न गर्ने र गत विगतको घर भुक्तानी हुन बाँकी भएमा सो समेत असुल गर्ने ।

(२) घरबहालमा बसेको भाडावालाले घर वा कोठा छोडी गएको अवस्थामा घर वा कोठा खोल्दा विगतमा बुझाउनु पर्ने घरबहाल कर बुझाएपछि मात्र घर वा कोठा खोल्ने कार्यवाही अगाडी बढाउने ।

(३) बहालकरको व्यक्तिगत अभिलेख राख्नु पर्नेछ ।

अनुसूची ४

बार्षिक व्यवसाय करका दर

व्यवसाय कर निम्न अनुसार लिनइछ ।

सि.नं.	विवरण	क वर्ग*	ख वर्ग*	ग वर्ग*	घ वर्ग*
१	होटेल/लज/रेष्टुरेन्ट <ul style="list-style-type: none"> स्विमिङ्गपुल/गजल/लोकदोहरी/लिफ्ट सहितको रिसोर्ट/होटेललाई रुम, रेष्टुरेन्ट सहित ए.सि. भएको होटेललाई स्तरीय होटेललाई साधारण होटेललाई साधारण चिया पसललाई 	२०,००० १५,००० १०,००० ५,००० १,१००	१६,००० १२,००० ६,००० ४,००० १,०००	१०,००० ७,५०० ५,००० २,५०० ६००	६,००० ५,००० ४,००० २,००० ५००
२	मासु पसल <ul style="list-style-type: none"> रांगाको मासु मात्र बेच्नेलाई रांगा वाहेक कुनै दुई प्रकारको मासु बेच्नेलाई एक प्रकारको मात्र मासु बेच्नेलाई साविक गा.वि.स.बाट गाभिन आएका क्षेत्रमा मासु बेच्ने पसललाई 	४,४०० ४,४०० ३,३०० १,१००	४,००० ४,००० ३,००० १,०००	३,२०० ३,२०० २,४०० ६००	२,००० २,००० १,५०० ५००
३	मदिरा पसल <ul style="list-style-type: none"> ईजाजत प्राप्त थोक मदिरा पसललाई ईजाजत प्राप्त खुद्रा मदिरा पसललाई 	७,७०० ४,४००	७,००० ४,०००	५,६०० ३,२००	३,५०० २,०००
४	कोल्ड ड्रिन्क्स पसललाई	१,१००	१,०००	६००	५००
५	सुन चाँदी गहना पसल <ul style="list-style-type: none"> सुन चाँदी बनाई र बेच्नेलाई चाँदी बनाई बेच्नेलाई 	५,५०० २,२००	५,००० २,०००	४,००० १,६००	२,५०० १,०००
६	ईलेक्ट्रोनिक्स सामागी पसल <ul style="list-style-type: none"> टि.भि.तथा अन्य ईलेक्ट्रोनिक्स पसललाई मोवाईल पसललाई ईलेक्ट्रोनिक्स सामग्री मर्मत पसललाई 	५,५०० ३,३०० २,२००	५,००० ३,००० २,०००	४,००० २,४०० १,६००	२,५०० १,५०० १,०००
७	स्विमिङ्गपूल <ul style="list-style-type: none"> २५ मिटर लम्वाई भन्दा माथिकालाई २५ मिटर लम्वाई भन्दा कमलाई 	११,००० ५,५००	१०,००० ५,०००	६,००० ४,०००	५,००० २,५००
८	माटो, सिमेन्टका भाडा तथा मगला वनाउने	१,१००	१,०००	६००	५००
९	केवल टि.भि.सेवा प्रदायक <ul style="list-style-type: none"> ५ हजार सम्म सदस्य भएकोलाई रु ५,००० ५ हजार देखी १० हजार सम्म सदस्य भएकोलाई रु १०,००० १० हजार भन्दा माथि सदस्य भएकोलाई रु २०,००० 				
१०	फोटो स्टुडियोलाई	१,१००	१,०००	६००	५००
११	हजामलाई	१,६५०	१,५००	१,२००	७५०

१२	टेलरिङ्ग • सुटिंग सर्टिङ्गलाई • अन्यलाई	२,७५० १,६५०	२,५०० १,५००	२,००० १,२००	१,२५० ७५०
१३	जुत्ता पसल • छाला टायनिङ्ग प्रशोधन गर्नेलाई • जुत्ता सिलाई गरी बेच्ने पसललाई • जुत्ता मर्मत गर्ने पसललाई	११,००० २,२०० १,१००	१०,००० २,००० १,०००	८,००० १,६०० ८००	५,००० १,००० ५००
१४	मोटर वर्कशप • गाडीको बडी बनाउने तथा मर्मत गर्नेलाई • सम्पूर्ण सवारी साधन मर्मत र पार्टस बेच्नेलाई • मोटरसाईकल सहित विभिन्न सवारी साधन मर्मत गर्नेलाई • सम्पूर्ण सवारी साधन मर्मत गर्नेलाई • मोटरसाईकल मात्र मर्मत गर्नेलाई • गाडी तान्ने	१६,५०० १६,५०० ११,००० ११,००० ५,५०० ५,५००	१५,००० १५,००० १०,००० १०,००० ५,००० ५,०००	१२,००० १२,००० ८,००० ८,००० ४,००० ४,०००	७,५०० ७,५०० ५,००० ५,००० २,५०० २,४००
१५	छापाखाना • अफसेट प्रेसलाई	५,५००	५,०००	४,०००	२,५००
१६	स्वास्थ्य सेवा • नीजि अस्पताल अनुमति रु. २५,००० नविकरण रु. १०,००० • पोलीक्लिनिक अनुमति रु. १५,००० नविकरण रु. ७,५०० • थोक मेडिकल अनुमति रु. १०,००० नविकरण रु. ५,००० • मेडिकल अनुमति रु. ५,००० नविकरण रु. ३,०००				
१७	मेटल वर्कशप: • मेटल/आलमोनियमको सामान सहित वर्कशपलाई • सामान वा वर्कशप एक मात्रलाई	११,००० २,२००	१०,००० २,०००	८,००० १,६००	५,००० १,०००
१८	काष्ठ उद्योग • पुल्लि जडित काठ चिरानी मेशिन सहित काठहरूको विभिन्न फर्निचर र अरु काठहरूको भ्यालढोका आदी बनाउनेलाई • काठ चिरानी मेशिन सहित काठहरूको विभिन्न फर्निचर र अरु काठहरूको भ्यालढोका आदी बनाउनेलाई लाई • कुनै एक मात्र बनाउनेलाई	१६,५०० ११,००० ३,३००	१५,००० १०,००० ३,०००	१२,००० ८,००० २,४००	७,५०० ५,००० १,५००
१९	ईटा भट्टा र ईटा डिपो • ईटा भट्टालाई • ईटा डिपोलाई	२२,००० १,६५०	२०,००० १,५००	१६,००० १,२००	१०,००० ७५०
२०	कम्प्युटर ईन्स्टिच्यूटलाई	१,१००	१,०००	८००	५००
२१	नर्सरी	५५०	५००	४००	२५०
२२	पान पसललाई	१,१००	१,०००	८००	५००
२३	बेकरी उद्योग र बेकरी पसल • उद्योगलाई • पसललाई	१६,५०० १,१००	१५,००० १,०००	१२,००० ८००	७,५०० ५००
२४	तरकारी र फलफुल पसललाई	१,१००	१,०००	८००	५००

२५	चित्रा पसललाई	१,१००	१,०००	८००	५००
२६	मिलहर • १० हर्षपावर भन्दा माथिको क्षमताको मिललाई • सो भन्दा कम हर्षपावर क्षमताको मिललाई	५,५०० २,२००	५,००० २,०००	४,००० १,६००	२,५०० १,०००
२७	डिलर • नगर बाहिर उत्पादित बस्तुको डिलरलाई • स्थानीय उत्पादित बस्तुको डिलरलाई	८,८०० १,१००	८,००० १,०००	६,४०० ८००	४,००० ५००
२८	साईकल भाडा तथा मर्मत	१,१००	१,०००	८००	५००
२९	निर्माण व्यवसायी • क वर्गको निर्माण व्यवसायीको व्यवसाय कर रु. १५,०००/०० • ख वर्गको निर्माण व्यवसायीको व्यवसाय कर रु. १०,०००/०० • ग वर्गको निर्माण व्यवसायीको व्यवसाय कर रु. ५,०००/०० • घ वर्गको निर्माण व्यवसायीको दर्ता शुल्क रु. १५,०००/०० नविकरणको रु. ५,०००/०० • प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी दिँदा प्रति प्रमाणपत्र रु. १,०००/००	१०००	१०००	१०००	१०००
३०	कपडा पसललाई	२,२००	२,०००	१,६००	१,०००
३१	किराना पसल • थोक सहितको किराना पसललाई • तिनलाख भन्दा कम लगानी भएको किराना पसललाई	३,३०० १,१००	३,००० १,०००	२,४०० ८००	१,५०० ५००
३२	खाद्य पसल • थोक सहितको खाद्य पसललाई • खुद्रा मात्रको खाद्य पसललाई	२,७५० १,१००	२,५०० १,०००	२,००० ८००	१,२५० ५००
३३	भाँडा पसल • धातु तथा प्लाष्टिकका भाँडा तथा सामान बेच्नेलाई • नुवाकोट जिल्लामा उत्पादन भएको माटोको भाँडा बाहेक अन्यत्रबाट ल्याएर बिक्री गर्ने माटोको भाँडा तथा सामान बेच्नेलाई	२,२०० १,६५०	२,००० १,५००	१,६०० १,२००	१,००० ७५०
३४	चुरा धागो तथा श्रृङ्गारका सामान पसल • थोक सहितको पसललाई • तिन लाख भन्दा कम लगानी गर्ने पसललाई	३,३०० १,१००	३,००० १,०००	२,४०० ८००	१,५०० ५००
३५	कुखुरा पालन • एकहजार भन्दा बढी कुखुरा पाल्नेलाई • एकहजार भन्दा कम कुखुरा पाल्नेलाई	२,२०० १,६५०	२,००० १,५००	१,६०० १,२००	१,००० ७५०
३६	तयारी पोशाक पसल: • थोक पसललाई • खुद्रा पसललाई	२,२०० १,२००	२,००० १,०००	१,६०० ८००	१,००० ५००
३७	तयारी जुत्ता पसल • थोक पसललाई • खुद्रा पसललाई	२,२०० १,१००	२,००० १,०००	१,६०० ८००	१,००० ५००

३८	दन्त क्लिनिकलाई	२,७५०	२,५००	२,०००	१,२५०
३९	हार्डवेयर : • हार्डवेयर/रङ्ग/प्लाई सवै आईटम पसललाई • कुनै एक मात्रको पसललाई	११,००० ५,५००	१०,००० ५,०००	८,००० ४,०००	५,००० २,५००
४०	ईलेक्ट्रिक पसल : • थोक पसललाई • खुद्रा पसललाई	५,५०० २,२००	५,००० २,०००	४,००० १,६००	२,५०० १,०००
४१	कानुनी फर्मलाई	१,१००	१,०००	८००	५००
४२	साईन बोर्ड पेन्टीङ्गलाई	१,६५०	१,५००	१,२००	७५०
४३	फर्निचर एण्ड फर्निसिङ्ग/सिसा पसललाई	३,३००	३,०००	२,४००	१,५००
४४	स्टेशनरी पसल • थोक पसललाई • खुद्रा पसललाई	५,५०० १,१००	५,००० १,०००	४,००० ८००	२,५०० ५००
४५	अण्डाको क्रेट बनाउने	२,२००	२,०००	१,६००	१,०००
४६	लेखा परीक्षकलाई रु. १,०००/००	१,१००	१,०००	८००	५००
४७	जिपफलायर	११,०००	१०,०००	८,०००	५,०००
४८	यातायात कम्पनी • २० वटा भन्दा बढी गाडी भएका कम्पनीलाई १०,००० • ११ देखि २० वटा सम्म गाडी भएका कम्पनीलाई ५,००० • १० वटा सम्म गाडी भएका कम्पनीलाई ३,०००				
४९	विज्ञापन सेवा वा एजेन्टलाई	१,१००	१,०००	८००	५००
५०	पशु वधशालालाई	५,५००	५,०००	४,०००	२,५००
५१	• अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था (शाखा कार्यालय समेत) लाई रु. १०,०००/०० • राष्ट्रिय/स्थानीय गैरसरकारी संस्था (शाखा कार्यालय समेत) लाई रु. ५,०००/००				
५२	वित्तीय सेवा • क वर्गको बाणिज्य बैंकलाई रु. ३०,०००/००) • ख वर्गको बाणिज्य बैंकलाई रु. २५,०००/०० • ग वर्गको बाणिज्य बैंकलाई २०,०००/०० • घ वर्गको बाणिज्य बैंकलाई रु. १५,०००/००				
५३	बीमा कम्पनी/सेवा : • सवै प्रकारका बीमा कम्पनी तथा सेवामा रु. १५,०००				
५४	सिनेमा हललाई	५,५००	५,०००	४,०००	२,५००
५५	चस्मा पसललाई	१,१००	१,०००	८००	५००
५६	शिलाई मेशिन विक्री तथा मर्मत गर्ने पसललाई	१,१००	१,०००	८००	५००
५७	डेरी उद्योग	५,५००	५,०००	४,०००	२,५००
५८	दुग्ध डिपो/पसललाई	१,१००	१,०००	८००	५००
५९	ब्यूटि पार्लरलाई	२,२००	२,०००	१,६००	१,०००
६०	विभिन्न सप्लायर्स	३,३००	३,०००	२,४००	१,५००

६१	टेलिफोन टावर राखि संचार सेवा उपलब्ध गराउने संस्थालाई रु २०,०००				
६२	जग्गा विकास/हाउसिङ्गलाई	५५,०००	५०,०००	४०,०००	२५,०००
६३	म्यानपावर सेवालाई	५,५००	५,०००	४,०००	२,५००
६४	क्याटेरिङ्ग सेवालाई	१,६५०	१,५००	१,२००	७५०
६५	सहकारी : <ul style="list-style-type: none"> ५० लाख सम्म कारोवार गर्नेलाई १,००० ५० लाख देखि १ करोड सम्म कारोवार गर्नेलाई ३,००० १ करोड देखि ५ करोड सम्म कारोवार गर्नेलाई ५,००० ५ करोड देखि १० करोड सम्म कारोवार गर्नेलाई ७,००० १० देखि २० करोड सम्म कारोवार गर्नेलाई १०,००० २० करोड भन्दा माथि कारोवार गर्नेलाई १५,००० सहकारी नयां दर्ता शुल्क सहकारी प्रतिलिपी प्रमाणपत्र दस्तुर रु. ५०० 	५,०००	३,०००	२,०००	१,०००
६६	मार्बल/टायल पसललाई	५,५००	५,०००	४,०००	२,५००
६७	सवारी साधनको शो रुम <ul style="list-style-type: none"> गाडीको शोरुम मोटरसाईकलको शोरुम ट्रक्टर तथा अन्य मेशिनरीको शोरुम 	२७,५०० ११,००० ५,५००	२५,००० १०,००० ५,०००	२०,००० ८,००० ४,०००	१२,५०० ५,०००
६८	हटाएको				
६९	कृषि सामग्रीको पसल/भेटेनरी सम्बन्धी पसल <ul style="list-style-type: none"> थोक पसललाई खुद्रा पसललाई 	५,५०० १,१००	५,००० १,०००	४,००० ८००	२,५०० ५००
७०	आईस क्रिम पसललाई	१,१००	१,०००	८००	५००
७१	दाना उद्योगलाई	१६,५००	१५,०००	१२,०००	७,५००
७२	तारजाली बनाउने उद्योगलाई	११,०००	१०,०००	८,०००	५,०००
७३	कृषि व्यवशाय (बंगुर, माछा, गाई पालन)लाई	१,१००	१,०००	८००	५००
७४	हटाएको				
७५	ब्लक उद्योगलाई	५,५००	५,०००	४,०००	२,५००
७६	मिनरल वाटर उद्योगलाई	४,४००	४,०००	३,२००	२,०००
७७	पानी ट्यांकरलाई	१,१००	१,०००	८००	५००
७९	ग्यास डिपोलाई	१,१००	१,०००	८००	५००
८०	कोल्डस्टोर (शितभण्डार) लाई	१६,५००	१५,०००	१२,०००	७,५००
८१	तालिम तथा अनुसन्धान केन्द्र कम्प्युटर टाईपिङ्ग, भाषा प्रशिक्षण लगायतका संस्थाहरु दर्ता शुल्क रु. १,०००/०० र नविकरण रु. ५००/००				
८२	विशेष तयारी कक्षा दर्ता शुल्क रु. १,०००/०० र नविकरण रु. १,०००/००				
८३	पूर्व प्राथमिक विद्यालय दर्ता शुल्क रु. ५,०००/०० र नविकरण रु. १,०००/००				

८४	निजी आधारभुत विद्यालय दर्ता शुल्क रु. ८,०००/०० र नविकरण रु. १,५००/००				
८५	निजी माध्यामिक विद्यालय दर्ता शुल्क रु. १०,०००/०० र नविकरण रु. २,०००/००				
८६	निजी क्याम्पस, कलेज दर्ता शुल्क रु. १५,०००/०० र नविकरण रु. २,५००/००				
८७	विश्व विद्यालय दर्ता शुल्क रु. २०,०००/०० र नविकरण रु. ३,०००/००				
८८	हटाएको				
८९	हटाएको				
९०	फुटसल अनुमति शुल्क रु. १५,०००/०० नविकरण रु. ५,०००/००				
९१	स्नूकर हाउस अनुमति शुल्क रु. १५,०००/०० नविकरण रु. ५,०००/००				
९२	जिम/ फिटनेससेन्टर अनुमति शुल्क रु. १५,०००/०० नविकरण रु. ५,०००/००				
९३	ट्रान्सपोर्ट कम्पनी अनुमति शुल्क रु. १०,०००/०० नविकरण रु. ३,०००/००				
९४	कलाकेन्द्र/ ईभेन्टमानेजमेन्ट अनुमति शुल्क रु. ३,०००/०० नविकरण रु. १,५००/००				
९५	भाषा सिकाई केन्द्र अनुमति शुल्क रु. ३,०००/०० नविकरण रु. १,५००/००				
९६	विशेषज्ञ, परामर्श सेवा अनुमति शुल्क रु. ५,०००/०० नविकरण रु. ३,०००/००				

*नोट :

- (१) माथि उल्लेखित (क) वर्ग भन्नाले त्रिशुली, ढुंगे, विदुर, बटार, कोलनी, डिही (ख) वर्ग भन्नाले देवीघाट, गंगटे, बेत्रावटी, पिपल्टार, माफिटार, राईसिंग, बगुवा (ग) वर्ग भन्नाले तुप्चे, अक्करे, सोले, सिरखाली, साविक खड्गभन्ज्यांग देवीघाट, वडा कार्यालय रहेको वडा केन्द्रका वजारहरु, गौरीवेशी, नुवाकोट दरवार क्षेत्र, गोर्खटार, आंगुटार, जोगीटार, ईनारपाटी, मान्द्रेढुंगा, चैनपुर, सिमुटार, खड्गभन्ज्यांग र (घ) वर्ग भन्नाले अन्य सम्पर्ण क्षेत्रलाई जनाउनेछ ।
- (२) डिलर, एजेन्ट, डिपो, सब डिलर, निर्माण ब्यवसायी आदी वाहेक अन्य पसल, उद्योग, व्यवसायको हकमा कसैले एउटै पसलमा धेरै आईटम राखि पसल वा व्यवसाय गरेको छ भने सबै आईटम मध्ये कुनै एकको मात्र कर लिने छ तर यसमा सबै आईटम मध्ये जुन आईटमको कर रकम बढी छ सोहीलाई कायम गरी कर असुल गरिनेछ ।

व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण शुल्क निम्न अनुसार लिनेछ ।

(क) प्राईभेट फर्म :

सि.नं	अधिकृत पूंजी	दर्ता शुल्क	नविकरण शुल्क
१	रु. १ लाख सम्म	१,०००/००	६००/००
२	रु. १ लाख १ देखि ३ लाख सम्म	३,०००/००	१,०००/००
३	रु. ३ लाख १ देखि ५ लाख सम्म	६,०००/००	१,६००/००
४	रु. ५ लाख १ देखि २० लाख सम्म	१२,०००/००	३,०००/००
५	रु. २० लाख १ देखि १ करोड सम्म	२०,०००/००	५,०००/००
६	रु. १ करोड १ देखि ५ करोड सम्म	२०,०००/००	८,०००/००
७	रु. ५ करोड १ र सो भन्दा माथि	५०,०००/००	१५,०००/००

(ख) साभेदारी फर्म :

सि.नं	अधिकृत पूंजी	दर्ता शुल्क	नविकरण शुल्क
१	रु. १ लाख सम्म	१०००/००	१००/००
२	रु. १ लाख १ देखि ३ लाख सम्म	२,०००/००	१२५/००
३	रु. ३ लाख १ देखि ५ लाख सम्म	४,०००/००	१५०/००
४	रु. ५ लाख १ देखि १० लाख सम्म	७,५००/००	२००/००
५	रु. १० लाख १ देखि ५० लाख सम्म	१०,०००/००	२५०/००
६	रु. ५० लाख १ र सो भन्दा माथि	१५,०००/००	३००/००

नोट : (क) व्यवसाय दर्ता गर्न आवश्यक कागजात :

- निर्धारित ढाँचाको दरखास्त फाराम र कबुलियतनामा
- नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी र सक्कल नागरिकता
- हालसालै खिचिएको पासपोर्ट साईजको फोटो ३ प्रति
- मनि चेन्जर गर्ने फर्मका लागि नेपाल राष्ट्र बैंकको सहमति पत्र

(ख) वाणिज्य फर्म नविकरणको लागि आवश्यक कागजातहरू :

- अघिल्लो आर्थिक वर्षको कर तिरेको निस्सा
- फर्म दर्ता सक्कल प्रमाणपत्र
- पचास लाख वा सो भन्दा बढी पूंजी भएको फर्मको हकमा लेखा परिक्षण प्रतिवेदन

(ग) प्राईभेट/साभेदारी फर्मको दर्ता तथा नविकरण विदुर नगरपालिका/उद्योग विकास शाखाबाट गरिनेछ ।

(घ) दर्ता भएका प्राईभेट/साभेदारी फर्मको व्यवसाय कर लिईने छैन ।

(ङ) विदुर नगरपालिकाको तेस्रो नगर सभा हुनु भन्दा पहिले भुकम्प प्रभावित पुर्ण क्षेतिमा नाम उल्लेख भएका लाभग्राहीहरू वाहेक तेस्रो नगर सभा पछि भुकम्प पुनर्निर्माण प्राविधिकरणबाट पूर्ण क्षेतिमा नाम उल्लेख भई आएका लाभग्राहीहरूलाई मात्र गत आ.व.मा पूर्ण क्षेतिमा उल्लेख भएका लाभग्राहीहरूले पाए सरह गत आ.व. को नक्सापास दस्तुरको दररेटमा पचास प्रतिशत छुट दिने ।

अनूसुची ५

हुंगा, गिटी, बालुवा, माटो, संकलन र बिक्री, कवाडी तथा अन्य वस्तुको निकासीकरका दर
क) हुंगा, गिटी, बालुवा, माटो तथा अन्य सामग्री संकलन शुल्क र कवाडी तथा अन्य वस्तुमा निकासी कर आदी :

सि.नं.	विवरण	दर रु.
१.	बालुवा (प्रति क्यूफिट)	९।
२.	ग्राभेल (प्रति क्यूफिट)	९।
३.	हुंगा, गिटी, पेबल, चिप्स, डस्ट (प्रति क्यूफिट)	९।
४.	स्लेट हुंगा	९।
५.	चुन हुंगा	९।
६.	ईट्टा (प्रति गोटा)	०।२५
७.	काठ, (सानो गाडी/ठूलो गाडी)/ट्रयाक्टर	१०००।/२०००।/५००।
८.	ब्लक (प्रति गोटा)	०।५०
९.	विछ्याउने हुंगा (प्रति गोटा)	०।३० पैसा
१०.	ह्युम पाइप (सानो गाडी/ठूलो गाडी)	१०००।/२०००।
११.	माटो	२।५०
१२.	दाउरा (सानो गाडी/ठूलो गाडी)/ट्रयाक्टर	५००।/१०००।/३००।
	कवाडी तथा अन्य वस्तुमा निकासी कर :	
	क) पानी प्रति लिटर	०।१५ पन्ध्र पैसा
	ख) पानी प्रति जार	१। एक रुपैया
	ग) प्लाष्टिकजन्य पदार्थ प्रति के.जी.	०।०५ पाँच पैसा
	घ) मदिरा सिसी प्रति गोटा	ठूलो गाडी रु ५०००।- सानो गाडी रु ३,०००।- ट्रयाक्टर रु १०००।-
	ङ) फलाम प्रति के.जी.	
	च) सिलौट, जस्ता प्रति के.जी.	
	छ) तामा, पित्तल प्रति के.जी.	
	ज) कागज प्रति के.जी.	०।०५ पाँच पैसा
	झ) हाड, सिंग, खुर प्रति के.जी.	०।१० दश पैसा
	ञ) इनारको रिंग प्रति गोटा	५। पाँच रुपैया

ख) साधारण निर्माणजन्य सामग्रीको बिक्री मुल्यका दरहरु

सि.नं.	विवरण	दर रु.
१.	बालुवा (प्रति क्यूफिट)	३।०० खानीबाट निकालिएको रु ४।-
२.	ग्राभेल (प्रति क्यूफिट)	२।००
३.	हुंगा, गिटी,, पेबल, चिप्स, डस्ट (प्रति क्यूफिट)	३।००
४.	स्लेट हुंगा	३।००
५.	चुन हुंगा	३।००
६.	माटो	१।००

अनूसुची ६
विज्ञापन करका दर

विज्ञापन कर उठाउनको लागि देहाय अनुसार दररेट निर्धारण गरी विज्ञापन कर लिने ।

(१) ठेक्का :

(क) सबबोर्ड प्रति वर्ग फिट	रु. ४०/००
(ख) होर्डिङ्गबोर्ड प्रति वर्ग फिट	रु. ७५/००
(ग) ग्लोसाईनबोर्ड प्रति वर्ग फिट	रु. ९०/००
(घ) भित्तेलेखन/सटर पेन्टिङ्ग प्रति वर्ग फिट	रु. २०/००
(ङ) ब्यानर प्रति हप्ता	रु. १००/००
(च) पोलबोर्ड प्रति गोटा प्रति वर्ष	रु. १,०००/००
(छ) डिजिटल बोर्ड प्रति वर्ग फिट	रु. २००/००

(२) ठेक्कामा नपरेका :

(क) आकाशेपूल विज्ञापन प्रति वर्ग फिट	रु. १००/००
(ख) मोवाईल भ्यान गाडीवाट गरिने विज्ञापन प्रति दिन	रु. १००/००
(ग) आकाशमा बेलून, ज्याकेट वा बेलून वोकेर गरिने विज्ञापन प्रति दिन	रु. १००/००
(घ) खेलकूद मैदानमा गरिने विज्ञापन प्रति वर्ग फिट	रु. १००/००
(ङ) अनलाईन विज्ञापन प्रति घण्टा	रु. १००/००

अनूसुची ७
मनोरञ्जन करका दर

- (१) सिनेमा हलमा मनोरञ्जन कर वापत एक मुष्ठ वार्षिक रु.३,०००/०० मनोरञ्जन कर लिने ।
- (२) विदेशी चलचित्र सूटिङ्ग प्रति पटक रु. १,०००/००
- (३) नेपाली ठूलो पर्दाको सूटिङ्ग चलचित्र प्रति पटक रु. १,०००/००
- (४) नेपाल टेलिचलचित्र सूटिङ्ग प्रति पटक रु.५००/००
- (५) म्यूजिक भिडियो सूटिङ्ग प्रति पटक रु. ५००/००
- (६) व्यवसायिक टि.भि.च्यानल सञ्चालकलाई वार्षिक रु. ५०,०००/०० वा प्रति ग्राहक वार्षिक रु. २००/००

अनूसुची ८
पार्किङ्ग शुल्क

पार्किङ्ग शुल्क निम्न अनुसार लिईनेछ ।

- (क) नगर क्षेत्र भित्र प्रवेश गर्ने सवारी साधनहरूलाई व्यवस्थित पार्किङ्गको व्यवस्था गरेमा सो स्थानमा पार्क गरे वापत बस, ट्रक, आदीमा एक पटकमा रु.२०/०० पार्किङ्ग शुल्क लिईने छ ।
- (ख) कुनै पनि सवारी साधनले निजी स्वामित्वमा रहेको स्थानमा पार्किङ्ग गरेको अवस्था बाहेक नगरपालिका क्षेत्र भित्रका सार्वजनिक स्थानहरू सडकको छेउ आदी स्थानमा १५ मिनेट भन्दा बढी समयको लागि पार्किङ्ग गरेमा प्रत्येक पटकमा रु.१०/०० पार्किङ्ग शुल्क लिने छ । यस्तो शुल्क प्रत्येक २४ घण्टामा थप लाग्दै जानेछ ।

अनूसुची ९

ट्रेकिङ्ग, जिपफ्लायर र ज्याफ्टिङ्गका दर

ट्रेकिङ्ग, जिपफ्लायर र ज्याफ्टिङ्गका दर नगर कार्यपालिका बैठकवाट निर्धारण गरी लागू गरिने छ ।

अनुसुची १०
सेवा शुल्क, दस्तुरका दर

(१) सरसफाई शुल्क :

क्र.सं.	विवरण	न्यूनतम
१	आवासिय घर २ तला सम्म	१५०
२	आवासिय घर २ तला माथी	२००
३	होटल, लज सहितको व्यवसायिक सानो / ठुलो	५००/१०००
४	होटल, सानो चिया नास्ता	५००
५	मासु पसल राँगा / खसी	७००
६	मासु पसल कुखुरा	५००
७	सैलुन	५००
८	तरकारी, फलफुल खुद्रा/थोक	४००/५००
९	पान पसल	५००
१०	माछा पसल	१०००
११	किराना होलसेल पसले	६००
१२	किराना खुद्रा पसल	२००
१३	फेन्सी, मोबाईल, साईबर, कपडा, घडी पसल, चुरा, धागो	२००
१४	सुन पसल	२००
१५	स्कूल, क्याम्पस सरकारी	३००
१६	स्कूल, क्याम्पस निजी होस्टेल सहित	१०००
१७	स्कूल, क्याम्पस निजी	५००
१८	कार्यालय सरकारी	५००
१९	कार्यालय निजी, संघसंस्था	५००
२०	उद्योग ठुलो व्यवसायिक	१०००
२१	उद्योग घरेलु, साना छाला जुत्ता, भोला	३००
२२	धान, च्युरा, तेल मिल आदि	५००
२३	फर्निचर उद्योग	४००
२४	बस, माइक्रो काउन्टर	३००
२५	हस्पिटल, पोलिक्लिनिक सुई सिरिन्ज बाहेक	१५००
२६	मेडिकल हल, एगोभेट	५००
२७	कुखुरा फर्म ठुलो ५०० भन्दा बढी	६००
२८	कुखुरा फर्म सानो ५०० भन्दा कम	३००
२९	हार्डवयर, भाडा पसल	३००
३०	स्टेशनरी पसल	३००
३१	कापी उद्योग, छापाखाना	५००
३२	मोटर वर्कशप	१०००
३३	साईकल, मोटरसाईकल वर्कशप	५००
३४	मोटर, मोटरसाईकल सोरुम	३००
३५	मेटल वर्कशप, मोटर पार्टस, वर्कशप	४००
३६	टायर रिसोलिङ्ग	१०००

३७	बैंक	५००
३८	सहकारी संस्था	३००
३९	टेलरिङ्ग पसल	४००
४०	इट्टा बिक्रि केन्द्र, भद्रा	५००
४१	पेटोल पम्प	३००
४२	मदिरा पसल	३००
४३	टिभि, इलेक्ट्रिक तथा मर्मत पसल	४००
४४	हस्तकला, आर्टस, प्लेक्स	३००
४५	सिनेमा हल, पार्टी प्यालेस, क्याटरिङ्ग	१०००
४६	दुध डिपो	३००
४७	व्युटी पार्लर	३००
४८	सिलाई मेसिन पसल तथा मर्मत	३००
४९	कुखुरा वाहेक कृषि फर्म	३००
५०	अन्य	३००

(२) शूलकहरु : बसपार्क प्रवेश शूलक/सेवा शूलक

क्र.स.	सवारी साधनको विवरण	शूलक / दर रेट
१.	लामो दूरी बस, मिनिबस	रु ४०१- प्रति पटक
२.	लामो दूरी माइक्रोवस, जिप	रु ३५१- प्रति पटक
३.	छोटो दूरी बस, मिनीबस	रु ३५१- प्रति पटक
४.	छोटो दूरी माइक्रो वस, जिप	रु २५१- प्रति पटक
५.	सिटी रुट बस, मिनीबस, माइक्रो बस	रु ३०१- प्रति दिन
६.	मोटरसाइकल पार्किङ	निशुल्क
७.	कार पार्किङ	निशुल्क
८.	दीवा बस पार्किङ	निशुल्क
९.	रात्री बस पार्किङ	निशुल्क
१०.	रातभर पार्किङ गर्न (बस, मिनीबस, माइक्रोवस आदि)को लागि	निशुल्क
११.	दिसा गरेको	रु ५१- प्रति पटक
१२.	पिसाब गरेको	रु २१- प्रति पटक
१३.	४ वटा सटरहरु (सटर भाडामा लिने संगको सम्झौता बमोजिमका दरमा)	

(३) पञ्जीकरण दर्ता दस्तुर :

(क) जन्म, विवाह, मृत्यु, बसाईसराई, सम्बन्ध विच्छेद दर्ताको घटना भएको ३५ दिन भित्र निःशुल्क गर्ने, घटना भएको ७० दिन सम्म रु. २५१०० र त्यसपछि जति दिन भएपनि रु. १००१०० शूलक लिने ।

(ख) काउन्सिलर भेरिफिकेशन रु. ५००१००

(४) घर निर्माण नक्सापास दस्तुर : घर निर्माण नक्सापास दस्तुर निम्न बमोजिम लिने ।

• निवेदन फाराम रु. १,०००१००

- ढलान गरी निर्माण गरिने व्यवसायिक घरलाई प्रतिवर्गफिट रु. १५१००
- ढलान नगरी निर्माण गरिने व्यवसायिक घरलाई प्रति वर्गफिट रु. १०१००
- माटोको जडान घर निर्माण गर्नेलाई प्रतिवर्गफिट रु.५१००
- ढलान गरी निर्माण गरिने आवासिय घरलाई प्रतिवर्गफिट रु. १०१००
- ढलान नगरी निर्माण गरिने आवासिय घरलाई प्रति वर्गफिट रु. ८१००
- माटोको जडान घर निर्माण गर्नेलाई प्रतिवर्गफिट रु.५१००
- साविक घरमा परिवर्तन नहुने गरी मर्मत गर्नु परेमा रु. ५००१००
- नगरपालिका हुनु भन्दा अगाडी निर्माण गरेको नक्सापास गर्दा प्रति वर्गफिट रु. ५१०० तर मापदण्ड तोकिएको स्थानमा मापदण्ड बमोजिम हुनेछ ।
- नक्सापास सम्बन्धी नक्सापास प्रमाणपत्रको रु. ५००१०० र पास भएको नक्साको रु. ५००१०० दस्तुर लिई प्रतिलिपी दिने ।
- नक्सा नामसारी गर्दा एकाघरको परिवार संग नामसारी भएमा लाग्ने नक्सापास दस्तुरको १० प्रतिशत र एकाघर बाहेकका व्यक्ति संग खरिद बिक्री गरेको भएमा २५ प्रतिशत दस्तुर लिने ।
- २०७२ साल भन्दा अगाडी बनेका घरको घर अभिलेखन प्रयोजनका लागि नक्सापास सम्पन्न प्रमाणपत्र दस्तुर रु. ५,०००/०० लिने ।
- भूकम्पपिडीत राहत स्वरुप दिईदै आएको पचास प्रतिशत छुट आवासिय भवन निर्माणको लागि मात्र कायम राख्न भूकम्पपिडीत सम्भौता कार्डको प्रतिलिपी अनिवार्य पेश गर्नु पर्नेछ । अन्य गा.पा.वा नगरपालिकाका व्यक्तिले यस नगरपालिकामा घर निर्माण गर्दा सम्बन्धित गा.पा.मा सम्बन्धित गा.पा. को भूकम्प पिडित सहूलियतवाट घर निर्माण नभएको र यस नगरपालिकाका एक वडाका व्यक्तिले यस न.पा. कै अन्य वडामा भूकम्पपिडित सहूलियतवाट घर निर्माण गर्दा साविकको वडामा घर निर्माण नभएको भन्ने सिफारिस पेश गर्नु पर्नेछ ।

(५) चार किल्ला प्रमाणित दस्तुर :

- प्रति कित्ता रु. १,०००/०० र थप प्रति कित्ता वापत रु. ५००/००

(६) निवेदन दस्तुर : कूनै पनि निवेदनहरूमा निवेदन दस्तुर लिईने छैन ।

(७) प्रतिलिपी दस्तुर यस नगरपालिकामा कर, दस्तुर, महशुल आदी बुझाएको भनी लिएको प्रमाणपत्रहरू आदि हराएमा रु. ५०१०० लिई अर्को प्रतिलिपी प्रमाणपत्र दिईनेछ ।

(८) सिफारिस दस्तुर : नगरपालिकावाट उपलब्ध गराउने सिफारिसहरूको निम्न बमोजिम सिफारिस दस्तुर लिने ।

सि.नं	विवरण	सिफारिस दस्तुर रु.	कैफियत
१	घर जग्गा नामसारी अंश बन्डामा	५००	
२	घर जग्गा नामसारी खरिद बिक्रीमा	१,०००	
३	जग्गा दर्ता सिफारिस	१,०००	
४	जग्गा कित्ता काट सिफारिस	०	
५	मोही लगत कट्टा सिफारिस	१,०००	
६	जग्गा धनि प्रमाणपुर्जा हराएको सिफारिस	५००	
७	घर कायमको सिफारिस	१,०००	घर कायमको सिफारिस दिँदा न.पा.वाट नक्सापास गरी निर्माण सम्पन्न भएको प्रमाण पेश हुनु पर्ने छ ।
८	सरकारको नाममा बाटो कायम गर्ने सिफारिस	३००	
९	घरबाटो प्रमाणित कालोपत्रे सडक भएको	१,५००	
१०	घरबाटो प्रमाणित कच्ची सडक भएको	१,०००	
११	घरबाटो प्रमाणित गोरेटो बाटो भएको	७००	
१२	घरबाटो नभएको सिफारिस	५००	

१३	स्थायी बसोबास सिफारिस	५००	
१४	अस्थायी बसोबास सिफारिस	१,०००	अस्थायी बसोबास सिफारिस दिँदा निज वा निजको श्रीमतिको यस न.पा. भित्र घर जग्गा हुनुपर्नेछ
१५	आर्थिक अवस्था बलियो	५००	
१६	आर्थिक अवस्था कमजोर	निःशुल्क	
१७	घरायसि विद्युत जडान, विद्युत मिटर क्षमता बृद्धि	५००	उक्त सिफारिस दिँदा जडान गरिने घरको नक्सापास भई निर्माण सम्पन्न प्रमाणपत्र पेश गर्नुपर्नेछ ।
१८	उद्योगको विद्युत जडान, विद्युत मिटर क्षमता बृद्धि	२,०००	उद्योगको लागि निर्माण भएको घर वा भाडामा लिएको घरको न.पा.वाट नक्सापास भई निर्माण सम्पन्न प्रमाणपत्र पेश हुनुपर्नेछ
१९	धारा जडान	५००	उक्त सिफारिस दिँदा जडान गरिने घरको नक्सापास भई निर्माण सम्पन्न प्रमाणपत्र पेश गर्नुपर्नेछ ।
२०	उद्योगको धारा जडान	२,०००	उद्योगको लागि निर्माण भएको घर वा भाडामा लिएको घरको न.पा.वाट नक्सापास भई निर्माण सम्पन्न प्रमाणपत्र पेश हुनुपर्नेछ
२१	जिवित रहेको	३००	
२२	घर जग्गा मूल्यांकन / आयश्रोत सिफारिस	०.१ प्रतिशत	
२३	जन्म मिति संशोधन	५००	
२४	नाम, थर संशोधन सिफारिस	५००	
२५	व्यवसाय बन्द	५००	उक्त सिफारिस दिँदा चालु आ.व. सम्मको न.पा. व्यवसायिक कर, दस्तुर चुक्ता हुनुपर्नेछ
२६	व्यवसाय सन्चालन नभएको	५००	उक्त सिफारिस दिँदा चालु आ.व. सम्मको न.पा. व्यसायिक कर, दस्तुर चुक्ता हुनुपर्नेछ ।
२७	व्यापार व्यवसाय उद्योग नभएको	५००	
२८	व्यवसाय उद्योग दर्ता सिफारिस	१,०००	
२९	नाबालक सिफारिस	३००	
३०	संरक्षक सिफारिस	३००	
३१	जन्ममिति प्रमाणित सिफारिस	५००	
३२	विवाह प्रमाणित सिफारिस	५००	
३३	अविवाहित प्रमाणित सिफारिस	१,०००	
३४	फरक फरक नाम, थर, जन्म मिति, ठेगाना सिफारिस	५००	
३५	मञ्जुरीनामा प्रमाणित सिफारिस	३००	
३६	मिलापत्र कागत गराउने	२००	(निवेदकवाट लिने)
३७	नगद लेनदेनको मिलापत्र, मिलापत्र भएको रकमको	१.००	(प्रतिशतमा)
३८	चौपाया सम्बन्धी (प्रति चौपाया)	५००	
३९	उद्योग ठाउँसारी	१,०००	

४०	विद्यालय ठाउँसारी	१,०००	
४१	विद्यालय कक्षा वृद्धि सिफारिस	१,०००	
४२	पूर्व प्राथमिक विद्यालय खोल्ने सिफारिस	१,०००	
४३	निजी आधारभुत विद्यालय स्थापना सिफारिस	१,०००	
४४	निजी माध्यामिक विद्यालय स्थापना सिफारिस	१,५००	
४५	निजी क्याम्पस, कलेज स्थापना सिफारिस	२,०००	
४६	विश्व विद्यालय स्थापना सिफारिस	५,०००	
४७	अदालत शुल्क मिनाहा सिफारिस	३००	
४८	तालीम, अनुसन्धान केन्द्र, कम्प्यूटर टाईपिंग, भाषा प्रशिक्षण, विशेष तयारी कक्षा संचालन संस्था दर्ता सिफारिस	२,०००	
४९	हटाएको		
५०	संस्था दर्ता सिफारिस	५००	
५१	अन्तरष्ट्रिय संस्था दर्ता सिफारिस/सहमति/कार्यक्रम सिफारिस • पचासलाख भन्दा कम कार्यक्रमको • पचासलाख देखि एक करोड सम्मको कार्यक्रमको • १ करोड भन्दा माथिको कार्यक्रमको	१०,००० १५,००० २५,०००	
५२	उत्खनन/प्रशोधन सिफारिस • खानी • क्रसर • फिरफिरे	५०,००० २५,००० १०,०००	
५३	आई.ई.ई./ए.आई.ई. सिफारिस/सहमति दस्तुर	१०,०००	
५४	निजी स्वामित्वमा रहेको जग्गाको रुख कटान सिफारिस प्रति रुख	३००	
५५	हकदार सिफारिस	१,०००	
५६	नाता प्रमाणित	५००	
५७	व्यक्तिगत विवरण सिफारिस	५००	
५८	अन्य सिफारिस र प्रमाणित	५००	

- नोट : १) योजनाहरू, छात्रवृत्ति, आर्थिक सहायता, निशुल्क स्वास्थ्य उपचार, दैवीप्रकोप र सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत लाभग्राहीलाई गरिने मञ्जुरनामाको सिफारिस आदीमा सिफारिस दस्तुर छुट दिने
- २) यस कार्यालय तथा वडा कार्यालय तथा नगरपालिकाबाट गरिने सम्पत्ती मूल्यांकन र आयस्रोत प्रमाणित सिफारिस बाहेक अन्य सिफारिसमा अंग्रेजीबाट सिफारिस दिँदा तोकिएको सिफारिस दस्तुरमा थप शत प्रतिशत दस्तुर लिने ।

(९) अन्य शुल्क:

सि.नं	अधिकृत पूँजी
१	प्रोफाईल त्रिक्री प्रति सेट रु. २,०००/०० प्रति पाना रु. ५०/००
२	नगरपालिका श्यामस्वेत, नक्सा प्रति थान रु. २००/०० रंगीन रु ३००। (A4 साईज)
३	राजपत्र प्रति सेट रु. २५/००

अनुसूची ११

हल भाडाका दर

यस नगरपालिकामा रहेको हल तथा प्रोजेक्टर प्रयोग गरे वापत देहाय बमोजिम भाडा लिईने छ ।

(क) हलको प्रति दिन रु. ५,०००/०० भाडा लिई उपलब्ध गराउने

(ख) प्रोजेक्टर प्रति दिन रु. १,०००/०० भाडा लिई उपलब्ध गराउने

अनुसूची १२

विद्युत/टेलिफोन पोल करका दर

१. नेपाल विद्युत प्राधिकरण र नेपाल टेलिकमको नगरपालिका क्षेत्र भित्र विद्युत र टेलिफोन प्रसारणको लागि गाडिएको केन्द्रीय प्रसारण पोललाई वार्षिक प्रति पोल रु. ३,०००/०० र स्थानीय प्रसारण पोललाई वार्षिक रु. ५००/००

निर्णय नं. ३

प्रस्ताव नं. ३ का सम्बन्धमा नगर उपप्रमुख श्री गीता कुमारी दाहालज्यूद्वारा सभा समक्ष प्रस्तुत गरिएको आगामी आ.व.२०७६/०७७ को विनियोजन ऐन पारित गरी कार्यान्वयन गर्न कार्यपालिकालाई निर्देशन दिने निर्णय गरियो ।

विदुर नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, नुवाकोट

विनियोजन ऐन २०७६

सभाबाट स्वीकृत मिति : २०७६।०३।२५

विदुर नगरपालिका, नुवाकोट को आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को सेवा र कार्यहरूको लागि स्थानीय सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने र विनियोजन गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना : विदुर नगरपालिका, नुवाकोटको आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को सेवा र कार्यहरूको लागि सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने अधिकार दिन र सो रकम विनियोजन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

नेपालको संविधानको धारा २२९ को उप-धारा (२) बमोजिम विदुर नगरपालिका, नुवाकोटको नगर सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :** (१) यस ऐनको नाम “विदुर नगरपालिका, नुवाकोटको विनियोजन ऐन, २०७६” रहेको छ ।
(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को निमित्त सञ्चित कोषबाट रकम खर्च गर्ने अधिकार :** (१) आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को निमित्त नगर कार्यपालिका, वडा समिति, विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूका निमित्त अनुसूची १ मा उल्लिखित चालू खर्च, पूँजिगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको रकम समेत गरी जम्मा रकम १,०३,१५,४५,०००.०० (अक्षरुपी रूपैयाँ एक अर्ब तिन करोड पन्ध्र लाख पैतालिस हजार मात्र) मा नबढाई निर्दिष्ट गरिए बमोजिम सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न सकिनेछ ।

३. **विनियोजन :** (१) यस ऐनद्वारा सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न अधिकार दिइएको रकम आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को निमित्त विदुर नगरपालिका, नुवाकोटको नगर कार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूको निमित्त विनियोजन गरिनेछ ।
(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूको निमित्त विनियोजन गरेको रकममध्ये कुनैमा बचत हुने र कुनैमा अपुग हुने देखिन आएमा नगर कार्यपालिकाले बचत हुने शीर्षकबाट नपुग हुने शीर्षकमा रकम सार्न सक्नेछ । यसरी रकम सार्दा एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा रकमको २५ (पञ्चिस) प्रतिशतमा नबढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरूबाट अर्को एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरूमा रकम सार्न तथा निकास र खर्च जनाउन सकिनेछ । पूँजिगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थातर्फ विनियोजित रकम साँवा भुक्तानी खर्च र व्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्य चालू खर्च शीर्षकतर्फ सार्न र वित्तीय व्यवस्था अन्तर्गत साँवा भुक्तानी खर्चतर्फ विनियोजित रकम व्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्यत्र सार्न सकिने छैन । तर चालू तथा पूँजिगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको खर्च व्यहोर्ने एक स्रोतबाट अर्को स्रोतमा रकम सार्न सकिनेछ ।
(३) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा स्वीकृत रकमको २५ प्रतिशत भन्दा बढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरूमा रकम सार्न परेमा नगर सभाको स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

प्रमाणिकरण मिति. २०७६।०३।२५

प्रस्ताव नं. ४ का सम्बन्धमा नगर उपप्रमुख श्री गीता कुमारी दाहालज्यूद्वारा सभा समक्ष प्रस्तुत गरिएको आगामी आ.व.२०७६/०७७ को वार्षिक योजना कार्यक्रम तथा बजेट बक्तव्यलाई पारित गरी कार्यान्वयन गर्न कार्यपालिकालाई निर्देशन दिने निर्णय गरियो । विनियोजन ऐन सम्बन्धी बिस्तृत विवरण :

आदरणीय सभाध्यक्ष महोदय

यस गरिमामय सभामा उपस्थित नगर सभाका सदस्यज्यूहरु, एवं पत्रकार मित्रहरु यहाहरु समक्ष आ.व. २०७४/०७५ को यथार्थ आय व्यय विवरण, आ.व.२०७५/०७६ को शंसोधित आय व्यय अनुमान र आगामी आ.व.२०७६/०७७ को अनुमानित आय व्यय विवरण यस नगरसभा समक्ष प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु ।

विदुर नगरपालिकाका नगर उपप्रमुख श्री गीता कुमारी दाहालद्वारा नगर सभाको पाचौं अधिवेशनमा आ.व. २०७६/७७ का लागि पेश गरिएको

वार्षिक योजना कार्यक्रम तथा बजेट बक्तव्य

- १) एक वडा एक उत्पादन नीति अन्तर्गत कृषि पकेट क्षेत्र घोषणा गरी उत्पादनको लागि लाग्ने जनशक्ति बाहेकका अन्य लागत अनुदान स्वरुप प्रदान गरी व्यवसायिक कृषिलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति लाई प्रभावकारी बनाउन रु १५ लाख को विनियोजन प्रस्ताव गरेको छु ।
- २) कृषि कार्यमा मानव श्रमको अभाव तथा लगानी धेरै भइरहेको अवस्थामा कृषि यान्त्रिकरण मार्फत यस समस्यालाई न्यूनिकरण गर्न सकिने हुंदा पावर टिलर, मिनीटिलर, मकै छोडाउने मेशिन जस्ता उपकरणहरु कृषि सहकारी तथा समूहहरुलाई वितरण गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिनका लागि यस वर्षका लागि रु १९ लाख ५० हजार छुट्याएको छु ।
- ३) कृषि उत्पादन बृद्धिका लागि ७५ प्रतिशत अनुदानमा उन्नत खाद्यवस्तुको उन्नत बीउबिजन वितरण गर्ने र सिंचाई सुविधा थप विस्तार तथा मर्मत गर्न सिंचाई कार्यक्रम र प्लाष्टिक पोखरी निर्माणको कार्यक्रमको लागि रु ५ लाख बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
- ४) खाद्यान्न वालीको उन्नत बीउ उत्पादनका लागि बीज बृद्धि कार्यक्रम लगायत मौरी पालनको थप विस्तारका लागि ५० प्रतिशत अनुदानमा मौरीघार वितरण कार्यनीतिलाई अंगिकार गर्ने नीति लिईनेछ । साथै व्यवसायिक मौरी पालनलाई प्रबर्द्धन गर्न २० वटा भन्दा बढी घर राखी मौरी पालन गर्ने कृषकलाई एकमुष्ट थप रु ५० हजार रकम प्रोत्साहन स्वरुप प्रदान गरिनेछ भने मौरीको चरन विकास तथा आहारलाई प्रोत्साहन गर्न निःशुल्क चिउरीको विरुवा वितरण गर्ने व्यवस्था गरेको छु । र चिउरीको विरुवा १ वर्ष पछि हुर्केको अवस्थामा संरक्षणको निरन्तरताको लागि प्रति रु २००१- को दरले कूल रु ५ लाख व्यय अनुमान पेश गरेको छु ।
- ५) दैनिक १० लिटरभन्दा बढी दुध उत्पादन गरी सहकारी वा सूचीकृत संकलनकर्ताद्वारा विक्री गर्ने किसानहरुलाई प्रोत्साहन स्वरुप प्रति लि. रु २ का दरले रु १७ लाख अनुदानको व्यवस्था गरेको छु ।
- ६) हाल दुई वटा भन्दा बढी टनेलमा बमौसमी तरकारी खेती गरिरहेको कृषकलाई प्रोत्साहन स्वरुप निर्धारित साईजमा फलामे टनेल निर्माण गर्न लाग्ने लागत मध्ये प्रति टनेल रु २०,०००१-अनुदान उपलब्ध गराउदै आइरहेकोमा यस वर्ष बृद्धि गरी रु ३०,०००१- पुऱ्याउनका लागि रु १५ लाख बजेट प्रस्ताव गरेको छु ।
- ७) उन्नत नश्लको ऋस पशु वस्तु उत्पादन बृद्धि भएसागै सोही अनुसार पशु पोषण आहार कार्यक्रम संचालन गर्न हिउादे, वर्खे, बहुवर्षिय, घासखेतको विस्तार गर्ने योजना अधि बढाउने अख्तियार गरिएको नीतिलाई बनाउन रु ४ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- ८) पशुजन्य पदार्थको बजारीकरणको लागि दुध, मासुजन्य उद्योग जस्तै : चिस्यान केन्द्र, मिटमार्ट स्थापना, सहकारी निजी फर्म आदिलाई आधुनिकीकरण गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु । साथै नगरपालिकाद्वारा बधशालाबाट उत्पादित स्वच्छ मासुको उपभोगलाई प्रोत्साहन गर्न आवश्यकता हेरी उपयुक्त स्थानहरुमा Market Outlet लाई प्रोत्साहनको व्यवस्था मिलाउनका लागि रु ५ लाख र उन्नत जातको बोयर बोका १० गोटाको खरिद गरि निःशुल्क बाखा फर्महरुलाई वितरणको लागि रु १५ लाख रकमको व्यवस्था मिलाएको छु ।
- ९) व्यवसायिक माछा पाल्ने कृषकलाई पूर्वाधार निर्माण पश्चात आवश्यक संख्यामा माछाको भुरा अनुदानमा दिने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिदै उक्त कार्यका लागि रु १ लाख बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- १०) साना तथा घरेलु उद्योगलाई प्रबर्द्धन गर्न साभेदार निकायहरुसंगको सहकार्यमा लघुउद्यम विकास कार्यक्रमलाई र साना तथा घरेलु उद्योग प्रोत्साहन गर्नका लागि एकमुष्ट रु ५० लाख रकमको व्यवस्था गरेको छु ।
- ११) नेपाल सरकारको एक घर २ फलफुल बरुवा अभियानलाई सार्थक बनाउनका लागि फलफुलको विरुवामा अनुदान नीतिलाई अवलम्बन गर्दै विरुवा अनुदानका लागि रु २ लाख बजेटको व्यवस्थापन गरेको छु ।

- १२) विदुर न.पा.को प्रस्तावित क्षेत्रमा नमूनाको कौशी खेती प्रोत्साहन कार्यक्रमका लागि रु १ लाख ५० हजारको बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
- १३) पशु वस्तुमा हुने अकाल मृत्यूको वीमा क्षती भुक्तानी गरी कृषकहरूमा पशुपालन प्रति उत्प्रेरित गराउनका लागि लागु गरिएको पशु वीमा कार्यक्रमलाई रु ४ लाखको बजेट प्रस्ताव गरेको छु ।
- १४) गाउघर क्लिनिकलाई आधुनिक र सुविधा सम्पन्न बनाई सेवा विस्तार गरी जनस्तरमा स्वास्थ्य सुविधाको पहुँचलाई सहज गराउने कार्य प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ । र सोथै औषधी खरिद गरी सुलभ दरमा बिक्री वितरण गर्ने कार्यका लागि घुम्ती कोषको रूपमा रु १ लाख पचास हजार बिऊ पूँजीको व्यवस्था गरेको छु ।
- १५) बजारको फोहोर मैला व्यवस्थापन लगायत अन्य सम्भाव्य क्षेत्रहरू क्रमशः पहिचान गरी सार्वजनिक निजी साभेदारी (PPP) अवधारणा अनुसार निजी क्षेत्रलाई आकर्षित गर्ने नया नीति अवलम्बनको बैज्ञानिक कार्यपद्धति लागु गर्दै यसका लागि फोहोरलाई श्रोतमै फोहोरलाई वर्गिकरण गरी संकलन गर्न आवश्यक शुरुवात गरिसकिएको बाल्टिन वितरणलाई निरन्तर र व्यापक गरिने नीति अनुरूप आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- १६) लागु पदार्थ दुर्व्यसनी एवं एच.आई.भी.एड्स, चेलीवेटी बेचबिखनविरुद्ध जनचेतना अभिवृद्धी कार्यक्रम संचालनमा सरोकारवाला सरकारी तथा गैह्र सरकारी संस्थासंग समन्वय गरी कार्यक्रम सन्चालनमा निरन्तरताको लागि रु २ लाख रकमको व्यवस्था गरेको छु ।
- १७) प्राविधिक शिक्षालय, विद्यार्थी संख्या, अध्यापन भईरहेको कक्षाको संख्या र शिक्षक दरबन्दीको समेतको मूल्यांकनको आधारमा स्वयंसेवक शिक्षक तथा कर्मचारी आवश्यकता अनुसार व्यवस्था गरी शैक्षिक गुणस्तरमा अभिवृद्धि ल्याउनका लागि घोषित नीतिको कार्यान्वयन गर्न रु ७५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- १८) नगर भित्रका गरिब, विपन्न तथा असहाय, जेहेन्दार विद्यार्थीहरूको उच्च शिक्षा (MBBS र BE) अध्ययनको लागि प्रतिव्यक्ति १ पटक प्रदान गरिने गरी मेयर छात्रवृद्धि कार्यक्रमका लागि रु १० लाखको व्यवस्था गरेको छु ।
- १९) विपन्न नागरिक स्वास्थ्य उपचार सहयोगका लागि मुटु रोगको शल्यक्रिया, क्यान्सरको शल्यक्रिया, मृगौला प्रत्यारोपण, डायलोसिस र पक्षघातको उपचारको लागि तोकिएको कार्यविधीको आधारमा प्रतिव्यक्ति १ पटकको लागि रु २५,०००/-का दरले आर्थिक सहयोग गर्नका लागि एकमुष्ट रु १० लाख बजेटको व्यवस्था गरेको छु । साथै त्यस्ता रोगको उपचारको लागि नेपाल सरकारबाट सहूलियतमा शल्यक्रिया गरी उपचार पश्चातको नियमित औषधी सेवन गरिरहेका विपन्न नागरिकलाई कार्यविधीका आधारमा औषधी सेवन खर्चको लागि रु १ लाख रकमको व्यवस्था गरेका छु ।
- २०) विद्यालयका किशोरीहरूको समस्या र समाधानका लागि अन्तर्क्रिया र मनोपरामर्श सेवा समेत हुने गरी उपमेयरसंग किशोरी कार्यक्रमलाई यसैवर्षबाट शुभारम्भ गरिन नीति अनुरूप आगामी वर्षका लागि रु २ लाख ८० हजार बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
- २१) सेवा प्रवाहमा अशक्त रहेका र कम आवश्यकता भएका करारमा सेवारत कर्मचारीहरूलाई स्वेच्छक रूपमा सेवा निवृत्त हुन चाहने कर्मचारीहरूलाई सेवा पश्चातको सामाजिक सुरक्षालाई ध्यानमा राखी सेवा निवृत्त आर्थिक सुरक्षा कोषको व्यवस्था गरि कार्यविधीका आधारमा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्नका लागि रु ३ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु । साथै करारमा कार्य गर्ने कर्मचारीहरूको सेवा निवृत्ती पश्चातको सामाजिक सुरक्षालाई ध्यानमा राखी कर्मचारी सञ्चयकोषको व्यवस्थालाई अधि बढाइने नीति कार्यान्वयनका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्थापन गरेको छु ।
- २२) कार्यालयमा जोखिम क्षेत्रमा कार्य गर्ने सवारी, हेभी ईक्विभमेन्ट चालक, नगर प्रहरी, अग्नि नियन्त्रक, बिद्युत र फोहोरमैलामा कार्यरत कर्मचारीहरूको दुर्घटना र स्वास्थ्य उपचार वीमा गर्नका लागि आवश्यक रकमको व्यवस्था गरेको छु ।
- २३) खेलकुदको माध्यमबाट विदुरको गरिमा र प्रतिष्ठा बढाउने राष्ट्रिय फुटबल तथा क्रिकेट खेलाडीलाई राष्ट्रिय स्तरका खेलाडिलाई राष्ट्रिय टीममा मान्यता प्राप्त गरुन्जेल प्रति महिना रु १०,०००/- माशिक वृत्ति प्रदान गरिने कार्यलाई निरन्तरता प्रदान गर्नका लागि रु १ लाख २० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- २४) खेलकुदको विकासका लागि यस नगरक्षेत्रभित्रका खेलाडीहरू अन्तराष्ट्रिय खेलमा सहभागी हुंदा उक्त खेलाडीलाई प्रति पटक प्रतिव्यक्ति रु २५,०००/- प्रोत्साहन स्वरूप प्रदान गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिदै रु २ लाख रकम प्रस्ताव गरेको छु ।
- २५) एक वडा एक खेलकुद मैदान निर्माण कार्य यसैवर्ष देखि थालनी गरी क्रमिक रूपमा सुविधाजनक र आधुनिक रूपमा सञ्चालनको अवधारणालाई मुर्त रूप दिन रु २६ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
- २६) नगरस्तरीय मेयरकप अन्तरवडा फुटबल र उपमेयर कप महिला भलिबल हरेक वर्ष सञ्चालन हुने गरी यसवर्ष देखि शुभारम्भ गरिनेछ । उक्त कार्य सहित समग्र खेलकुदको क्षेत्रमा युवा, शिक्षा तथा खेलकुद बजेट शिर्षकबाट एकमुष्ट रु ३० लाख रकमको व्यवस्था गरेको छु । साथै वार्षिकरूपमा सञ्चालन हुँदै आएको नुवाकोट गोल्डकप प्रतियोगिताको लागि रु ८ लाख रकमको व्यवस्था गरेको छु ।

- २७) मातृ तथा शिशु मृत्युदरलाई कम गर्दै र घरमै सुत्केरी गराउने कार्यलाई शुन्यमा ल्याउन र संक्रमणलाई कमी ल्याउनका लागि न.पा. क्षेत्र भित्रका गर्भवती महिलालाई अस्पतालमा सुत्केरी गराए वापत रु २,०००/- दिदै आएकोमा अस्पतालको जन्म प्रमाणपत्रको आधारमा यस वर्षबाट रु ३,०००/- प्रदान नीति अनुरूप कूल रु १० लाख बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- २८) ७० वर्ष वा सोभन्दा माथिका ज्येष्ठ नागरिकहरूलाई चौमाशिक रुपमा घरघरमा गई स्वास्थ्य परिक्षण र स्वास्थ्य सेवा विमुख नगरवासीहरूका लागि समय-समयमा घुम्ती स्वास्थ्य शिविरहरू सञ्चालनका लागि वार्षिक रुपमा एकमुष्ट रु ५ लाख रकमको व्यवस्था गरेको छु ।
- २९) जीवनको दीर्घकालसम्म सामाजिक सेवामा तल्लिन महिला स्वास्थ्य स्वयंसेवीकाहरूको सेवाको कदर गर्दै साठी वर्ष उमेर पूरा गरेका महिला स्वास्थ्य स्वयं सेवीकाहरूलाई सम्मानसाथ विदाई र स्वयं सेविका सेवा कार्यको निरन्तरताको लागि नयां, सक्षम र स्वयंसेवी भावनाका महिलाहरूलाई स्थानीय आमा समूहको सिफारिसका आधारमा जिम्मेवारी प्रदान गरिने र प्रोत्साहन भत्ता समेत उपलब्ध गराउनका लागि रु २ लाख रकमको व्यवस्था गरेको छु ।
- ३०) एक वडा एक ज्येष्ठ नागरिक विश्राम स्थलको अवधारणालाई कार्यान्वयन गर्दै ज्येष्ठ नागरिकको भेटघाट र अनुभव हस्तान्तरण एवं मनोरञ्जन स्थलको रुपमा विकास गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिदै यस कार्यका लागि रु ५२ लाख बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
- ३१) सामुदायिक विद्यालयमा अंग्रेजी माध्यममा अध्यापन गराउने विद्यालयका विद्यार्थीहरूलाई आधारभूत तहको बालविकास तह देखि कक्षा ५ सम्मको अंग्रेजी माध्यमका पाठ्यपुस्तकहरू निःशुल्क उपलब्ध गराउनका लागि शैक्षिक बजेट अन्तर्गत रु ५५ लाख को रकमको व्यवस्था गरेको छु ।
- ३२) नगरपालिका क्षेत्रभित्र व्यक्तिगत/व्यावसायिक निकृष्ट प्रकारको बालश्रम निषेध गरी बालमैत्री स्थानीय शासनका सूचकहरू पूरा गर्ने अभियान सञ्चालन गर्दै नगरक्षेत्रलाई बालमैत्री (CFLG) नगर घोषणा गर्ने अभियानको प्रभावकारी सञ्चालनका लागि रु ५ लाख बजेट खर्च गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु ।
- ३३) नगरक्षेत्रमा १ वडा १ उद्यान नीति अनुसार बालउद्यान, ज्येष्ठ नागरिक उद्यान वा पिकनिक पार्क मध्ये उपयुक्त छनौट गरी निर्माण एवं व्यवस्थापनका लागि प्रति वडा रु ५ लाखका दरले ६५ लाख बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- ३४) प्रजनन उमेरका महिला, बालबालिका तथा किशोरीहरूको पोषण सुरक्षको लागि बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रमलाई प्रभावकारी कार्यान्वयनका साथै टुहुरा असहाय बालबालिकाको पोषण र शिक्षामा सहयोग गर्न र संरक्षकको अभाव भएका नगरभित्रका असहाय, अपांग, टुहुरा, मानशिक सन्तुलन गुमाएका बालबालिकाको लागि आवश्यकता अनुसार साभेदारीमा समेत हुने गरी पालन पोषण, शिक्षादीक्षाको व्यवस्था गर्न रु १० लाख रकमको व्यवस्था गरेको छु ।
- ३५) घरेलु हिंसा पिडित महिलाहरू संरक्षण, सहयोग र जीवनयापनका लागि विशेष महत्व दिई त्यस्ता पिडित महिलाहरूका लागि निशुल्क कानुनी सहयोग तथा आपतालीन सेवालालाई दिईएको सहयोगलाई अझ बढोत्तरी गर्ने नीति अनुसार यस वर्षका लागि रु ५ लाख रकमको व्यवस्था गरेको छु ।
- ३६) एकल महिलाहरूलाई स्वावलम्बी गराई जीवन यापनलाई सहज र प्रतिष्ठित गराउनका लागि क्षमता विकास तथा आयआर्जनका कार्यमा सेवा टेवाका कार्यक्रमहरू लाई कार्यान्वयन गर्न रु १ लाख रकमको प्रस्ताव गरेको छु ।
- ३७) देवीघाटस्थित ज्येष्ठ नागरिक प्रतिष्ठानको सेवा र रेखदेखका लागि अत्यावश्यक एक जना सहायोगी जनशक्तिको व्यवस्थापन सहयोग गर्न रु १ लाख ५० हजार रकमको व्यवस्था गरेको छु ।
- ३८) च्वाडी पब्लिक मा.वि.बौद्धिक अपांगताका बालबालिकाहरूका लागि रु ३ लाख र नगरका अन्य बौद्धिक अपांगहरूका लागि शिक्षामा पहाच पुऱ्याउनु साथै सहज जीवन यापनको लागि सहयोग प्रदान गर्न रु ३ लाख गरी कूल ६ लाख अनुदान दिने व्यवस्था गरेको छु ।
- ३९) परम्परागत लोक संस्कृति र भाषा को संरक्षण र सम्वर्धनका लागि आवश्यक पहल र सहयोग गरिने नीतिलाई निरन्तरता दिदै उक्त कार्यका लागि रु ५ लाख बजेट विनियोजन प्रस्ताव गरेको छु ।
- ४०) सांस्कृतिक मौलिकतालाई संरक्षण गर्दै पर्यटन मार्फत आर्थिक संबृद्धिको कार्यक्रमका लागि नुवाकोट सम्पदा वस्ती प्रोत्साहन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिदै यसको अझ प्रभावकारीता विशेष ध्यान दिई तयार गरिएको गुरुयोजना कार्यान्वयका लागि एकमुष्ट रु २० लाख रकमको व्यवस्था गरेको छु ।
- ४१) नगरक्षेत्रभित्र विभिन्न धार्मिक, ऐतिहासिक एवं पर्यटकीय स्थलहरूमा प्रशिद्धि कमाएका सिन्दुरे जात्रा, रोपाई महोत्सव, गोरुजुघाई, घाटुजात्रा, लाखेनाच लगायतका परम्परा र संस्कृतिलाई संरक्षण, संबर्द्धन, प्रबर्द्धन तथा प्रचार प्रसार गर्ने नीति अनुरूप रु १० लाख बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- ४२) पञ्चेबाजा, धिमेबाजा, खैजडि, वालन भजन जस्था परम्परागत लोकबाजा र सांस्कृतिक मौलिकता भल्कने संस्कृतिहरूको संरक्षण र प्रोत्साहनका लागि रु २ लाखको व्यवस्था गरेको छु ।
- ४३) फरक क्षमता भएका व्यक्ति, दलित, आदीवासी जनजाती, अल्पसंख्यक मुस्लीम, माभी, कुमाल, महिला तथा बालबालिका, द्वन्द्वपिडित एवं शहिद परिवारका लागि शिपमूलक तथा आयमूलक कार्यक्रम सन्चालन गर्न रु २ लाख बजेट व्यवस्था गरेको छु ।

- ४४) वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी समुदायकास्तरमा सूचना पहुँच अभिवृद्धि गरी जनचेतना बढाउने र अनिक्षित रुपमा हुने ठगी र शोषणमा परेका र पर्न सक्ने श्रमशक्तिलाई न्यायमा पहुँच बढाउनका लागि श्रम रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयको साभेदारीमा सुरक्षित वैदेशिक रोजगारीका लागि तथा वैदेशिक रोजगारीमा गएकाहरुको परिवारलाई मनोपरामर्श सेवालाई आगामी वर्षदेखि नगरपालिका मार्फत सञ्चालन गर्नका लागि साभेदारी रकमको व्यवस्था गरेको छु ।
- ४५) नगरवासीको स्वास्थ्य सेवामा विशेष पहुँच पुऱ्याउदै समयमा उपचार प्राप्त नहुदा हुन सक्ने जोखिमलाई न्युनिकरण गर्नका लागि नगर एम्बुलेन्स सेवाको शुरुवात गर्न रु २५ लाख रकम व्यवस्था गरेको छु ।
- ४६) विकास निर्माणका पूर्वाधार सहित सामाजिक, आर्थिक विकासका लागि प्रति वडा रु ४० लाख बढाई यस वर्ष रु १ करोड पुऱ्याएको छु ।
- ४७) प्रारम्भिक बाल विकास शिक्षकका लागि प्रोत्साहन भत्ता र पोशाक भत्ताको व्यवस्थाका लागि क्रमशः रु १० लाख र १ लाख ७० हजार बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- ४८) ८४ वर्ष पूरा गर्नुभएका ज्येष्ठ नागरिकहरुको दीर्घायु र आरोग्य जीवनको कामनाका साथ ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रमको लागि रु १० लाख रकमको व्यवस्था गरेको छु ।
- ४९) लोपोन्मुख कुमाल जातीको भाषा, संस्कृति संरक्षण र सम्बर्द्धनका वि.न.पा. ५ मा निर्माणाधीन कुमाल संग्रहालयलाई पूर्णता दिन रु १० लाख रकमको व्यवस्था गरेको छु ।

निर्णय नं. ५

प्रस्ताव नं. ५ का सम्बन्धमा नगर उपप्रमुख श्री गीता कुमारी दाहालज्युद्धारा सभा समक्ष प्रस्तुत गरिएको आगामी आ.व.२०७६/०७७ को वार्षिक योजना तथा कार्यक्रमलाई पारित गरी कार्यान्वयन गर्न कार्यपालिकालाई निर्देशन दिने निर्णय गरियो । वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम सम्बन्धी बिस्तृत विवरण अनुसूचीमा संलग्न छ ।

निर्णय नं. ६

प्रस्ताव नं. ६ का सम्बन्धमा नगरकार्यपालिकाको कार्यालय अर्न्तगतका कर्मचारी सम्बन्धी संगठन संरचना तथा दरबन्दी तेरिजलाई पारित गरी चालु आ.व. २०७६/०७७ को तलवी प्रतिवेदन स्वीकृत गर्ने निर्णय गरियो । दरबन्दी तेरिज अनुसूचीमा संलग्न छ ।

निर्णय नं. ७

प्रस्ताव नं. ७ का सम्बन्धमा संघीय सरकारबाट आ.व. २०७६/०७७ को बजेट बक्तब्यबाट राष्ट्रसेवक कर्मचारीको लागि अधिकृतस्तरको शुरु तलब स्केलको १८ प्रतिशत र सो भन्दा तलका कर्मचारीहरुको लागि २० प्रतिशत तलब बृद्धिलाई यस नगरपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरुको पनि सोही बमोजिमको तलब सुविधालाई लागु गर्न कार्यालयलाई निर्देशन दिने निर्णय गरियो ।

निर्णय नं. ८

प्रस्ताव नं. ८ को सम्बन्धमा नगरपाकालको कार्यसञ्चालनको लागि आवश्यक पर्ने तपशिल अनुसारका विधेयकहरु उपर दफावार छलफलका साथ पारित गरी कार्यान्वयन गर्न नगर कार्यपालिकालाई अख्तियारी दिने निर्णय गरियो ।

क) सहकारी नियमावली २०७६

ख) भू-उपयोग सम्बन्धी कार्यविधि २०७६

ग) भूमीहीनहरुका लागि सार्वजनिक जग्गा उपलब्ध गराउने सम्बन्धी मापदण्ड कार्यविधि २०७६

निर्णय नं. ९

यस कार्यालयमा कार्यरत दमकलका चालकलाई प्रतिमहिना रु ७,०००/-, ट्रिपर चालकलाई ७५००/-, दमकलमा कार्य गर्ने कर्मचारी (फायरम्यान) लाई प्रतिमहिना रु २,०००/- का दरले खाना खर्च प्रदान गर्ने निर्णय गरियो । साथै नगरप्रमुख, उपप्रमुख र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको सवारी चालकलाई प्रतिमहिना क्रमशः रु ५०००/-, ५,०००/- र २५,०००/-, स्काभेटर चालकलाई प्रतिकार्यघण्टा रु १०००/-, जे.सी.भी. भालकलाई माशिक ९०००/-प्राविधिक ईञ्जिनियरलाई रु ८,०००/-, सब ईञ्जिनियर, असिस्टेन्ट सब ईञ्जिनियरलाई रु ६०००/- खाना खर्च वापत प्रदान गर्ने निर्णयलाई लाई निरन्तरता दिने निर्णय गरियो । साथै नगरसभामा कार्यालय समयका अतिरिक्त खटिने कर्मचारीहरुलाई थप सुविधा तथा आ.ले.प.खर्चका लागि रु ५,००,०००/- सम्म खर्च गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय नं. १०.

आगामी आ.व.को ढुंगा गिट्टि, बालुवा, दहत्तर, बहत्तरको कर असूलीको लागि ठेक्का बन्दोवस्त नभएसम्मको लागि २०७६ श्रावण १ गतेबाट विभिन्न कर संकलन केन्द्रमा कर संकलनका लागि २४ सै घण्टा खटिनुपर्ने नगर प्रहरिलाई खटिएको अवधिसम्म प्रतिदिन, प्रतिव्यक्ति रु ३०००/-का दरले खाना खाजा खर्च प्रदान गर्न कार्यालयलाई निर्देशन दिने निर्णय गरियो ।

निर्णय नं. ११.

साविक जिल्ला विकास समिति, नुवाकोटबाट यस कार्यालयमा हाजिर भई कामकाज गर्दै आईरहेका स्थायी कर्मचारीहरु र साविक विदुर न.पा.मा कार्यरत स्थायी कर्मचारीहरुलाई कर्मचारी समायोजन ऐन २०७५ अनुसार समायोजन गर्ने निर्णय गरियो । साथै

कर्मचारी समायोजन ऐन २०७५ बमोजिम निजामती सेवाका कर्मचारीहरूलाई एक तहको स्तरबृद्धि वा सो नभए २ ग्रेड तलब बढि गर्ने भन्ने प्रावधान भएको तर साविकमा स्थानीय निकायबाट हालको स्थानीय तहमा समायोजन हुने स्थायी कर्मचारीहरूलाई निजामती कर्मचारीले पाए सरहको कुनै थप सेवा सुविधा नपाएका अवस्था भएकोले तत् तत् स्थायी कर्मचारीहरूलाई २०७६ श्रावण महिना देखि लागु हुने गरी हाल कायम भएको २ (दुई) ग्रेड रकम तलबमा समायोजन गरी आगामी २०७६ श्रावण महिना देखि उपलब्ध गराउने निर्णय गरियो ।

निर्णय नं. १२.

विदुर नगरकार्यपालिका र यस अन्तर्गतका विभिन्न बिषयगत समिति तथा अन्य समितिहरूका पदाधिकारीहरू कार्यालय समय बाहेक अतिरिक्त समयमा बैठक बस्दा नगरपालिकाको आन्तरिक कोषबाट खर्च लेख्ने गरी नेपाल सरकारको नियमानुसार बैठक भत्ता उपलब्ध गराउने निर्णय गरियो ।

निर्णय नं. १३.

यस नगर कार्यक्षेत्र भएका विभिन्न सामाजिक संघसंस्थाले आगामी आ.व.मा कार्यक्रम सञ्चालन अनुमतीको लागि पेश भएका कार्यक्रम तथा बजेटलाई नगरस्तरीय नगर परियोजना सल्लाहकार समितिको बैठकमा छुट्टाछुट्टै पेश गरी सोही समितिको निर्णयानुसार कार्यान्वयन गर्न अनुमति प्रदान गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय नं. १४.

नगरक्षेत्रभित्र कालोपत्रे भएका प्रमुख एवं शाखा सडकहरू खानेपानी, बर्षे पानीको निकास/नाली व्यवस्थापन, विद्युतकिरण लगायतका संरचनाहरूको विस्तार लगायतका कार्यको लागि भत्काई पुनः यथास्थितिमा निर्माण नगरी अलपत्र छोड्ने क्रम बढेकोले उक्त कार्यहरू गर्नुपरेमा नगरपालिकामा मर्मत संभार गर्दा लाग्ने ल.ई. अनुसारको रकम मा रु.१०,०००। थप धरौटी जम्मा गरी अनिवार्य पूर्व स्वीकृती लिनुपर्ने र न.पा.ले उक्त पूर्व स्वीकृती दिदा सडक निर्माण तथा व्यवस्थापन गर्ने संघ वा अन्तर्गतका सम्बन्धित कार्यालयसंग समन्वय गर्न कार्यालयलाई निर्देशन दिने निर्णय गरियो ।

निर्णय नं. १५.

यस नगरपालिकाको क्षेत्राधिकारभित्र पर्ने नदी तथा खोलाखोल्सीबाट आ.व.२०७६/०७७ को लागि प्रारम्भिक वातावणीय परीक्षण प्रतिवेदन (IEE) मा उल्लेखित परिमाणमा नीजि तथा सार्वजनिक क्वायरीबाट उत्खनन् गरिने नदीजन्य तथा खानीजन्य पदार्थहरू ढुंगा, गिट्टी, माटो, बालुवा, ग्राभेलको आन्तरिक बिक्रि तथा बाह्य निकासी कर संकलन, ह्युमपाईप, ईटा, ब्लक, कागज, हाड सिंग, खुर, काठदाउरा, माटो, बिछ्याउने स्लेट आदि तथा क्वाडिका वस्तुहरूको निकासी कर संकलनका लागि राजस्व परामर्श समितिको सिफारिस समेतको आधारमा न्यूनतम मूल्य रु ५ करोड कायम गरी ठेक्का बन्दोबस्त गर्नका लागि कार्यालयलाई निर्देशन दिने निर्णय गरियो ।

निर्णय नं. १६.

चालु आ.व.मा ठेक्का र उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालनका लागि निर्णय भएको तपशिलका अधुरा योजना तथा कार्यक्रमहरूलाई आगामी आ.व.मा निरन्तरता दिनको लागि बजेट विनियोजन गर्ने निर्णय गरियो ।

योजनाहरू अनुसूचीमा संलग्न छ :

निर्णय नं. १७.

आगामी आ.व. २०७६/०७७ मा कार्यान्वयनका लागि निम्नानुसारको नगरस्तरीय योजना तथा कार्यक्रमहरूलाई छनौट गर्ने निर्णय गरियो ।

योजनाहरू अनुसूचीमा संलग्न छ :

निर्णय नं. १८.

आगामी आ.व. २०७६/०७७ मा वडास्तरबाट सिफारिस भई आएका निम्नानुसारका योजना तथा कार्यक्रमहरूलाई कार्यान्वयन गर्न कार्यपालिका लागि निर्देशन दिने निर्णय गरियो ।

वडागत योजनाहरू अनुसूचीमा संलग्न छ :

निर्णय नं. १९.

यस कार्यालयमा १० बर्ष वा सो भन्दा बढी सेवा गरेका तपशिल अनुसारका अशक्त करारका कर्मचारीहरूको सेवा निवृत्त सामाजिक सुरक्षा वापत प्रति कर्मचारी रु ५०,०००।- अन्य सामाजिक सुरक्षा रकम प्रदान गर्ने निर्णय गरियो ।

क) स्वीपर श्री मसिनी खड्गी, बि.न.पा. २

ख) ईन्द्र प्रसाद चालिसे, बि.न.पा. ११,

निर्णय नं. २०.

नगरक्षेत्रभित्र विविध कारणले हुने विपद्का पिडितहरूलाई तत्काल उद्धार तथा राहत प्रदान गर्दै दैनिक जीवन सामान्य गराउनका लागि निम्नानुसारको आर्थिक सहायता प्रदान गर्ने निर्णय गरियो ।

क्र.सं.	प्रकोपको किसिम	अधिकतम आर्थिक सहायता रकम रु			
		मृत्यु भएमा मृतकका परिवार वा धनीलाई		भौतिक क्षती	
		मानव मृत्यु	पशुधनको मृत्यु (प्रजाती र संख्या हेरी)	बसोवास गरिरहेको घर (क्षतीको मूल्यांकन हेरी)	प्रचलनमा रहेको गोठ (क्षतीको मूल्यांकन हेरी)
१	बाढी/पहिरो	१ लाख	५० हजारसम्म	५० हजार सम्म	२५ हजारसम्म
२	आगलागी	१ लाख	५० हजार	३० हजार सम्म	१५ हजारसम्म
३	हावाहुरी/असिनापानी	१ लाख	५० हजार	२० हजार सम्म	१० हजारसम्म
४	भुकम्प	१ लाख	५० हजार	५० हजार सम्म	२५ हजारसम्म
५	अन्य आकस्मिक घटना/ दुर्घटना	१ लाख	५० हजार	५० हजार सम्म	२० हजारसम्म

निर्णय नं. २१.

नगरमा आईपने योजना तथा कार्यक्रमहरूलाई आकस्मिक व्यवस्थापन गर्नका लागि विपद् व्यवस्थापन, सिंचाई, खानेपानी, संस्कृति प्रबर्द्धन, संघ संस्था साभेदारी, तालिम गोष्ठी, सडक तथा खेलकुद बजेट शिर्षकबाट नगर प्रमुखको आवश्यक तोक आदेशानुसार प्रति योजना बढीमा रु ३ लाख सम्मको योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने गरी अख्तियारी प्रदान गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय नं. २२.

आगामी आ.व. २०७६/०७७ को लागि नगरपालिकाका विभिन्न बिषयगत शाखाहरूको तपशिल अनुसारको बजेटलाई स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा लानका लागि कार्यालयलाई निर्देशन दिने निर्णय गरियो । बिषयगत शाखाहरूको बजेट तथा कार्यक्रम अनुसूचीमा संलग्न छ ।

निर्णय नं. २३.

सार्वजनिक लेखा समितिको पदाधिकारी मनानेयन सम्बन्धमा विदुर नगरपालिकाको कार्यसम्पादन नियामावली २०७४ को दफा तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ दफा १४ अनुसार निम्न पदाधिकारी सदस्यहरू रहेको एक सार्वजनिक लेखा समितिको गठन गर्ने निर्णय गरियो । समितिको काम कर्तव्य र अधिकार नियमानुसार हुनेछ ।

संयोजक: श्री गणेश कुमार नेपाल, वडा नं. १०, कार्यपालिका सदस्य

सदस्य: श्री शिव कुमार चित्रकार, वडा नं. ५, कार्यपालिका सदस्य

सदस्य: श्री राजु सडौला, वडा नं. ६, कार्यपालिका सदस्य

निर्णय नं. २४

साबिक महिला तथा बालबालिका कार्यालय अन्तर्गत विदुर न.वा. वडा नं. २ मा सञ्चालनमा रहेको हिंसा पिडित महिला तथा बालबालिकाहरूको लागि स्थापित आपकालीन सेवा केन्द्रको स्वामित्व विदुर नगरपालिकामा हस्तान्तरण भइसकेता पनि विगत केही वर्षहरूमा न.पा.को आर्थिक सहयोगमा अन्य सेवाप्रदायक सामाजिक संस्थाले सञ्चालन गरेमा आगामी आ.व. २०७६/०७७ देखि विदुर न.पा. आफैले सञ्चालन, व्यवस्थापन तथा रेखदेख गर्ने निर्णय गरियो ।